NATIONAL LIBRARY
MAR 12 1971
BIBLIOTHÈQUE NATIONALE
NATIONAL LIBRARY

THE LATVIAN NEWSPAPER FOR CANADA

Published twice weekly by the Latvian Relief Society of Canada „Daugavas Vanagi". Business Office: 491 College St., Toronto 174, Ontario, Canada. Editor-in-Chief: KRISS SIDARS. Telephones: 921—7121: 465-7902. United States Editorial Offices — New York: Editor — V. IRBE, 4035 Rombouts Ave., Bronx N. Y. 10466, U.S.A. Chicago: Editor — I. ŠIMANE, 5524 N. Luna Ave., Chicago, Ill. 60630, U.S.A.

SATURDAY, FEBRUARY 13, 1971

LATVIJA
AMERIKĀ

13. N-RS. SESTDIENA, 1971. GADA 13. FEBRUĀRIS 21. GADS

SECOND CLASS MAILL REGISTRATION NUMBER 2249 Cena 35 centi

LATVIEŠU LAIKRAKSTS AMERIKĀ

Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi". Atbildīgais redaktors: KRISS SIDARS. Redakcija: 125 Broadview Ave., Toronto 250, Ont., Canada; tālr. 465—7902. Birojs: 491 College Street, Toronto 174, Ont., Canada; tālr. 921—7121. Nujorkas redakcijas vadītājs: V. IRBE, 4035 Rombouts Ave., Bronx N. Y. 10466, U. S. A. Tālrunis 994—7917. Čikagas redakcijas vadītāja: I. ŠIMANE, 5524 N. Luna Ave., Chicago, Ill. 60630, U.S.A., tālr. 774—5744. Redaktors Eiropā: V. SKULTĀNS, 605 Offenbach/Main, Waldstr. 28. West-Germany.

NEAIZMIRST APRŪPĒJAMOS

ASV DV valdes sēdi 31. janvārī vadīja priekšnieks J. Utināns. Diriģents T. Ozoliņš sēdes dalībniekus iepazīstināja ar jauno dziesmu krājumu „123 dziesmas sieviešu korim" Valentīna Bērzkalna un Arnolda Kalnāja sakārtojumā. Dziesmu savācējs T. Ozoliņš paskaidroja, ka šāds krājums latviešiem ir pirmais un vienreizējs, jo nekas līdzīgs nav iznācis arī Latvijas laikā. Krājuma vāku grezno Arnolda Sildega zīmējums; to izdevuši Daugavas Vanagi un Latviešu koru apvienība ASV, sedzot izdevumus līdzīgās daļās. Izteica pārliecību, ka krājums gūs sieviešu koru un skaņu mākslas cienītāju pelnītu uzmanību. Saziņā ar T. Ozoliņu un Latviešu koru apvienību, valde pārdošanas cenu krājumam noteica ASV un Kanadā $5. Tas pasūtināms pie T. Ozoliņa, 2532 N. Montclare, Chicago, Ill. 60635.

J. Utināns ziņoja par vēstuli ASV prezidentam sakarā ar lietuviešu jūrnieka Kudirkas izdošanu, uz ko saņemta prezidenta atbilde. Sēžu starplaikā Bostonas DV apv-ba atzīmējusi 20 darba gadus bet Ņudžersijas — 10 gadus. Sarīkojumos sveikuši valdes pārstāvji.

Plašākas pārrunas izraisīja DV 25 gadu atceres sarīkojumi Toronto no 26. jūnija līdz 4. jūlijam. Svētkos piedalīsies arī ASV DV sporta vienības un šāvēju komanda. 6. un 7. martā Kanadas DV delegātu sapulcē Toronto ASV DV pārstāvēs zemes valdes priekšnieks J. Utināns. ASV DV delegātu sapulce notiks 24. un 25. aprīlī Čikagā.

Kultūras noz. vad. V. Aparjods ziņoja, ka Dr. L. Zariņas Skultānes referātiem pieteikušās 10 apvienības. Pavasarī un vasarā referātu turnejas pieteikuši vairāki pazīstami kultūras darbinieki, bet sakarā ar minēto turneju un plašajām DV globālajām dienām Toronto šai gadā citas turnejas nav iespējams noorganizēt.

Finanču nozares vad. P. Ozoliņš ziņoja, ka Ziemsvētku ziedojumu akcijā līdz šim jau ienākuši $18.171,36, augstākā summa, kas jebkad saņemta ASV darbības laikā. Cildenais tautiešu žests liecina, ka DV joprojām bauda tautiešu uzticību un atsaucību. Valde piešķira pabalstus 2 personām un līdzekļus 12 palīdzības saņiem.

Sporta noz. vad. I. Švānfelds ziņoja par sporta vienību aktivitāti, bet iekšējās informācijas noz. vad. E. Peniķis pieskārās attiecībām ar presi, pasvītrojot laikrakstu atsaucību DV informācijai.

ep.

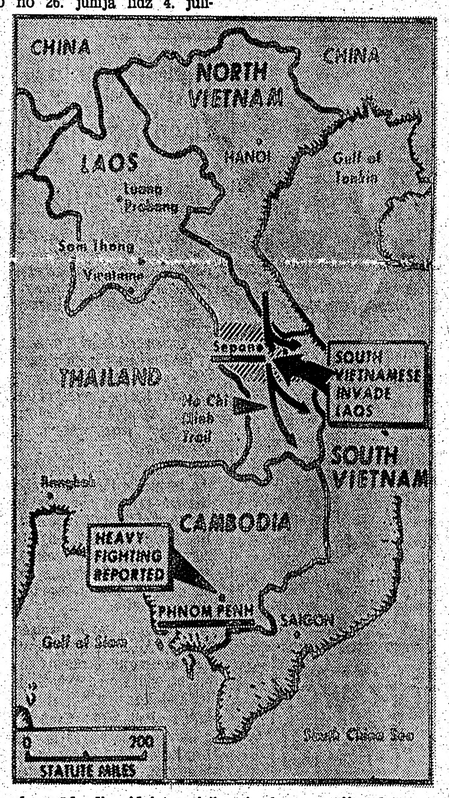

Karte, kas rāda dienvidvietnamieš u vienību operācijas, lai nogrieztu svarīgo Hočimina pāreju pie Sapo nes Laosā, kuŗu komūnisti jau kopš gadiem izmanto kaŗamateriāl u un ieroču pievešanai uzbrukumiem Dienvidvietnamai.

Štofa kārdinājums

Austrumvācijas ministru prezidents Vilijs Štofs Rietumberlines komūnistu vadītāju sanāksmē Austrumberlinē piedāvāja Berlines valņa atvēršanu rietumberliniešiem, ja pilsēta sarautu savas politiskās saites ar Rietumvāciju. Pilsētas pārstāvji apšauba, ka rietumberliniešu lielākā daļa vēlētos maksāt šādu cenu par tiesībām apmeklēt Austrumberlīni. Viņi arī noraidīja šo piedāvājumu kā vēlēšanu taktiku, jo domā, ka Austrumvācijas premjērs V. Štofs vēlējies atbalstīt Rietumberlines komūnistu partiju pilsētas vēlēšanās 14. martā. Šogad komūnistu partija pirmoreiz cer iegūt sēdekļus pilsētas pārvaldē.

Štofs arī sacīja, ka Austrumvācija būtu gatava atļaut Rietumberlinei tās tehniskās, saimnieciskās un kultūras saites ar Rietumvāciju, ja Bonna izbeigtu politiskās aktivitātes pilsētā. Štofs ierosināja sarunas par līgumu, kas nodrošinātu automobiļu un lidlaivu satiksmi 110 jūdzes pa Austrumvācijas territoriju un samazinātu muitas pārbaudi Austrumvācijas robežpārejas punktos.

Lietus kavē Laosas operācijas

Migla un lietus palēlināja lielo pretkomūnistisko operāciju Dienvidvietnamas ziemeļrietumu daļā pie Laosas robežas. ASV štābs 6. februārī ziņoja, ka nav notikušas kājnieku kaujas sadursmes, kuŗās iesaistīti 20.000 Dienvidvietnamas un 9000 amerikāņu kaŗavīru. ASV armijas daļas atrada un iznīcināja ziemeļvietnamiešu 125 garanātmetēju municijas paslēptuves. Ir pierādījumi, ka Ziemeļvietnamas vienības iebēgušas savās paslēptuvēs Laosā. Astoņās dienās, kopš sabiedrotie izdarīja kaŗaspēka kustības pie Laosas robežas, nav notikušas sadursmes, bet tikai ierobežota helikopteru apšaude uz zemes mērķiem.

Vietkongi 6. februārī apsūdzēja sabiedroto spēkus par uzbrukumiem un invāziju Laosā. Vietkongi radioraidījumā, kas uztverts Saigonā, sacīja: „Pēdējās dienās ASV štāba pilnīgā vadībā un amerikāņu gaisa spēku atbalstā, ar ļoti lielām ASV kaŗaspēka vienībām, Saigonas leļļu valdības kaŗavīriem un Taizemes kaŗa algotņiem, izdarīts uzbrukums un pārieta Laosas robeža."

ASV pārstāvji vietkongu raidījumu atteikušies komentēt.

Aleksandrs Vilks

Kopīgu nākotni kaldinot

LIETUVAS SVĒTKOS 16. FEBRUĀRĪ

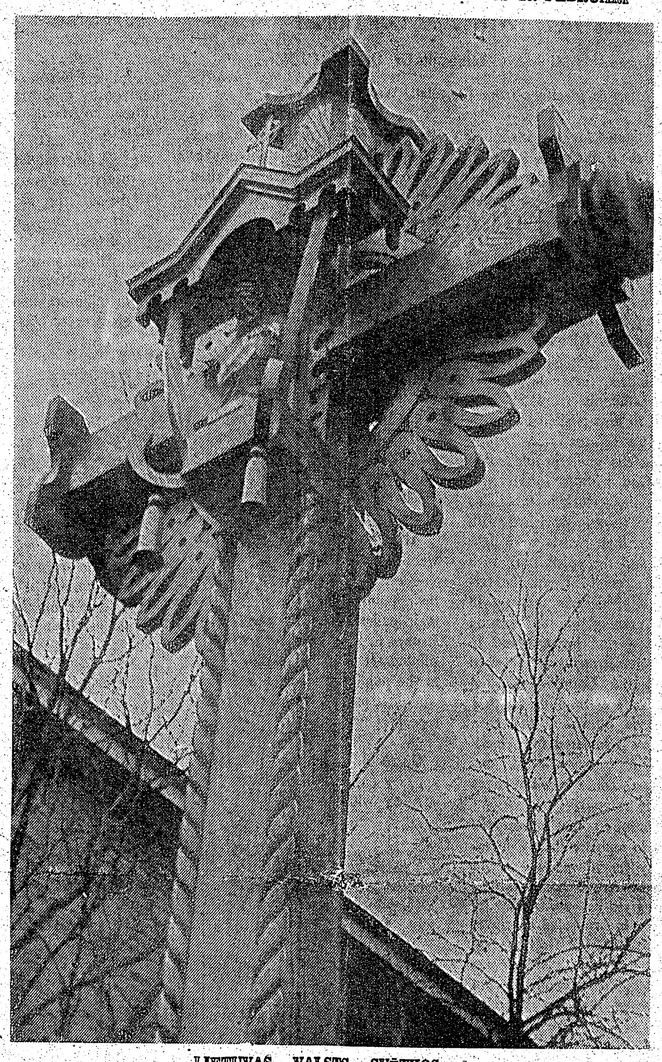

LIETUVAS VALSTS SVĒTKOS
Krusts — simbols lietuviešu tautas cīņai un cerībām

Kā lietuvju tā mūsu zemi rotā ram atstāt neuzsvērtu to, ka Lietuvji, savā darbā nonākdami kontaktā ar svešo vidi, allaž atklāti akcentējuši savas tautas tiesības, izvērtējuši tās vēsturi un sasniegumus svešatautiešu forumā. To viņiem palīdz arī plašais angļu valodā izdoto grāmatu klāsts par lietuvju vēsturi, mākslu, literatūru, arī ekonomiskām un politiskām problēmām.

Nebrīvības posms lietuvjiem viņu dzimtenē ieilgst, līdzīgi visām tautām, kas vardarbības ceļā nonākušas Kremļa verdzībā. Šī posma nežēlību pārdzīvo un izjūt vienīgi paši cietēji: tur demokratiskām lielvalstīm vismazāk sāpju un nopūlēšanās likteņa mīkstināšanai. Un tieši šoreiz lietuvjiem, kā savā zemē tā svešumā, nācās pārdzīvot dziļu iekšēju satraukumu, kad viens no viņu tautas locekļiem, meklēdams brīvību svešajā zemē, to neieguva, bet pārvērtās par asiņainu upuri. Traģiskais gadījums pierādīja, ka arī vārds brīvība šaipus dzelzs aizkara dažreiz pārvēršas tukšā skaņā un izskan bez reāla seguma.

Šķēršļu vēl daudz, arī neparedzētu varbūtību un griezigu sāpju nākotnē. Bet brāļu tauta visa tā nebīstas un ir appēmiga savos nolūkos — ar dižo gala mērķi. Jo laiks un notikumi ir pierādījuši, ka zaudētā brīvība visvairāk sāp pašiem zaudētājiem un tamdēļ vienīgi pašiem un vēlreiz pašiem jāmetas cīņās un darbā, lai to atgūtu. Cenšanos šai virzienā var gan atbalstīt un stimulēt tie, kas stāv ārpus mums un vēro mūsu aktivitātes.

Mums pašiem jāizkaļ zaigojošā rota savai tautai un tēvzemei — brīvība un neatkarība. Ar šādu kopīgu apņēmību lai suminām brāļus lietuvjus viņu dižajā dienā.

Kā lietuvju tā mūsu zemi rotā ram atstāt neuzsvērtu to, ka Lietuvji, savā darbā nonākdami kontaktā ar svešo vidi, allaž atklāti akcentējuši savas tautas tiesības, izvērtējuši tās vēsturi un sasniegumus svešatautiešu forumā. To viņiem palīdz arī plašais angļu valodā izdoto grāmatu klāsts par lietuvju vēsturi, mākslu, literatūru, arī ekonomiskām un politiskām problēmām.

Nebrīvības posms lietuvjiem viņu dzimtenē ieilgst, līdzīgi visām tautām, kas vardarbības ceļā nonākušas Kremļa verdzībā. Šī posma nežēlību pārdzīvo un izjūt vienīgi paši cietēji: tur demokratiskām lielvalstīm vismazāk sāpju un nopūlēšanās likteņa mīkstināšanai. Un tieši šoreiz lietuvjiem, kā savā zemē tā svešumā, nācās pārdzīvot dziļu iekšēju satraukumu, kad viens no viņu tautas locekļiem, meklēdams brīvību svešajā zemē, to neieguva, bet pārvērtās par asiņainu upuri. Traģiskais gadījums pierādīja, ka arī vārds brīvība šaipus dzelzs aizkara dažreiz pārvēršas tukšā skaņā un izskan bez reāla seguma.

Šķēršļu vēl daudz, arī neparedzētu varbūtību un griezigu sāpju nākotnē. Bet brāļu tauta visa tā nebīstas un ir appēmiga savos nolūkos — ar dižo gala mērķi. Jo laiks un notikumi ir pierādījuši, ka zaudētā brīvība visvairāk sāp pašiem zaudētājiem un tamdēļ vienīgi pašiem un vēlreiz pašiem jāmetas cīņās un darbā, lai to atgūtu. Cenšanos šai virzienā var gan atbalstīt un stimulēt tie, kas stāv ārpus mums un vēro mūsu aktivitātes.

Mums pašiem jāizkaļ zaigojošā rota savai tautai un tēvzemei — brīvība un neatkarība. Ar šādu kopīgu apņēmību lai suminām brāļus lietuvjus viņu dižajā dienā.

Pārieta Laosas robeža

Tūkstošiem dienvidvietnamiešu kaŗavīru 8. februārī sāka pārņemt Hočimīna pārejas apvidu, iespiezdamies 6 jūdzes dziļi Laosā. Šā uzbrukuma operācijas notiek amerikāņu gaisa spēku atbalstā. Dienvidvietnamiešu spēku vadība īsā kaujas ziņojumā pavēstījusi, ka žurnālistu klātiene kaŗa operāciju apgabalā Laosā aizliegta, kamēr nebūs nodrošināta viņu aizsardzība. ASV gaisa spēku atbalsts Laosā būs ierobežots starp 16. un 17. parallēlēm, netālu no Sapones pilsētas. Smagas cīņas notika Kambodžā, 10 jūdzes no Phnompenas.

Apvienoto nāciju ģenerālsekretārs Utants Ņujorkā izteica bažas, ka ziemeļvietnamiešu kaŗa operācijas Laosā un tagad arī Dienvidvietnamas, ar ASV gaisa spēku atbalstu, varētu būt 1962. g. Ženēvas konvencijas par Indoķinu „uzspridzinājums".

Kamēr ASV senāta kaŗa pretinieki uzbrūk Laosas invāzijas kustībai, Vašingtona aizstāv operāciju kā ASV un sabiedroto spēku drošības un aizsardzības nepieciešamību un paskaidro, ka tas nenozīmē kaŗa kāpināšanu, ne arī ASV kājnieku spēku iejaukšanos. Baltā nama referents Ronalds Zīglers sacīja, ka dienvidvietnamiešu spēku iespiešanās Laosā ASV gaisa spēku atbalstā ir „saskaņā ar internacionālo likumu un prezidenta Niksona Indoķīnas politiku". Bija ļoti noteikti zināms, ka ienaidnieks būtu izvedis ofensīvu pret Dienvidvietnamu nākamos mēnešos. Laosas valdībai jau kopš gadiem nav bijis kontroles par Hočimina pārejas apvidu, kas vienmēr bijis kaujas apgabals. ASV un Dienvidvietnamas uzbrukums komūnistu spēkiem Kambodžā pagājušā gada maijā bija sekmīgs un deva prezidentam Niksonam iespēju atvilkt ASV kaŗavīrus no Dienvidvietnamas. „Laosas iebrukumam ir tas pats nolūks," paskaidroja Zīglers.

Sarkanā Ķīna sacīja, ka tā netaupīs pūles atbalstot „Indoķīnas tautas cīņā pret ASV agresoriem un līdzskrējēju sunīšiem."

Ziemeļvietnama izteicās, ka tā ir 1962. gada līguma „patiesa sabotāža un Laosas suverēnitātes pārkāpšana".

Padomju savienības ziņu aģentūras TASS telegrammā sacīts: „Savienoto Valstu noziedzīgā agresija iegājusi jaunā bīstamā stāvoklī. Tagad cīņā pret Indoķīnas tautām atklāta jauna fronte."

Japānas ārlietu ministrija Tokio paskaidro, ka Laosā iesākušās cīņas Ziemeļvietnamas dēļ un izteica cerību, ka „visi ārzemju kaŗavīri atstās Laosu saskaņā ar 1962. gada Ženēvas līgumu".

Anglijas ārlietu ministrija apsūdzēja Ziemeļvietnamu par operāciju nepieciešamību un ka šis solis nodrošina ASV vietnamizēšanas politikas progresu.

Francijas informātori izteicās, ka ar uzbrukumu ir pārkāpta Laosas neitrālitāte un „konflikts tikai paplašināts un palidzināts". Austrālijas valdība izsaka savu apmierinātību par ASV un Dienvidvietnamas lēmumu militārai rīcībai.

Kanadas ārlietu ministrs Mičels Šārps nožēloja „militārās aktivitātes izplešanos Laosā" un paziņoja, ka Kanada uzaicinājusi internacionālo kontroles komisiju (ICC) izpētīt Laosas neitrālitātes pēdējo draudu un visas sūdzības par Laosas territorijas pārkāpumu, „vienalga, no kādiem ārzemju spēkiem. Kanada ir 1962. gada Ženēvas līguma līdzparakstītāja un līdzdalībniece triju valstu Laosas komisijā, līdz ar Indiju un Poliju.

Astronauti sekmīgi atgriezušies

Apollo-14 ielidoja atpakaļ zemes atmosfairā 9. februārī kā degoša liesma, pēc 9 dienu ilga mēness ceļojuma. Atgriešanās atmosfairā notika bez kļūmēm, ar jau iepriekš paredzēto nosēšanās laiku Pacifikā. Gaisa kuģa ātrums pirms ienākšanas atmosfairā bija 25.000 jūdzes stundā. Apollo-15 lidojums uz mēnesi paredzēts šāgada jūlijā. Pēdējais mēness apmeklējums izmaksājis daudz vairāk nekā līdz šim notikušie lidojumi, bet no zinātniskā viedokļa to uzskata arī par visproduktīvāko, dodot 96 mārciņas dažādo mēness minerāļu paraugu, ko zinātnieki varēs pētīt gadiem. Pirmos mēness paraugus Hjūstonas laboratorijā gaidīja jau 11. februārī. Apollo-14 Pacifikā sagaidīja speciāla ASV flotes vienība uz lidmašīnu bazes kuģa „New Orlean". Pēc sekmīgās nosēšanās astronautus pārbaudīja ārsti, kas viņu veselības stāvokli atzina par ļoti labu. Nākošās 17 dienas astronautiem tomēr būs jāpavada karantēnā. Vienīgā kļūme pie nolaišanās bija, kad Kalifornijas zemestrīces dēļ uz piecām minūtēm pārtrūka virszemes ziņu centru savienojumi, bet tos tūliņ spēja novērst pieslēdzoties pie palīgsistēmām, kas paredzēti šādiem gadījumiem."

Rīgas žīdi varēs izceļot

Rīgā 40 žīdu ģimenes saņēmušas atļaujas izceļošanai uz Izraēlu un visā drīzumā atstās okupēto Latviju. Telavivas laikraksts „Yediot Ahronot" 7. februārī ziņoja, ka starp izceļotājiem ir vairāki inženieri un ārsti, tāpat lielāks skaits jaunāku viņu ģimenes locekļu.

Tautieši!
izmantojiet vienreizēju izdevību
Saimniecisko darbinieku dienā
š. g. 14. februārī
Latviešu namā,
Toronto
redzēt MODES SKATI plkst. 2.30, noklausīties vērtīgos REFERĀTUS plkst. 11.00, starplaikā PAĒST PUSDIENAS plkst. 1.00, JUSTIES OMULĪGI jautrajā stundā ar vakariņām un padejot plkst. 4.30.

LASĪTĀJU VĒSTULES

VĒLREIZ PAR SKOLAS STATŪTIEM

Šo vēstuli rakstīt mani pamudina trīs iemesli: 1) vairākos rakstos, kas iespiesti šai sakarībā, minēts mans vārds, 2) esmu piedalījusies abās pēdējās skolas padomes sēdēs un notikumu atreferējumos saskatu daudz nepareizību, 3) esmu ieinteresēta skolats dzīvē gan kā skolotāja, gan divu skolēnu māte, tāpēc uzskatu par pienākumu šīs kļūdas noskaidrot. Šīku kļūdu un nepareizību ir daudz, te apskatīšu tikai galvenās.

Nepareizi ir uzsvērts, it kā skolas padome noraidījusi jaunos statūtus galvenokārt vai pat tikai tāpēc, ka tur svītrota vecāku padome. Pats pirmais un galvenais iemesls ir statūtu izgatavošanas kārtība. Rakstā „Skola ir visas sabiedrības lieta" (Latv. Am. 3. febr. nr.) pareizi definēta LNAK pamatstatūtos norādītā statūtu pieņemšanas kārtība, proti: skolas padomes izstrādātos staūtus apstiprina vecāku un skolotāju kopsapulce, lemjot par eventuāliem grozījumiem un papildinājumiem. Ja skola pastāv pie kādas biedrības, tad skolas padomes izstrādātos statūtus, grozījumus un papildinājumus apstiprina šī biedrība. Statūtu grozījumu un papildinājumu projekts izsūtāms mēnesi pirms kopsapulces visiem skolēnu vecākiem un skolotājiem. — TLB valde šo kārtību neievēroja, bet jaunos statūtus izgatavoja pati un nodeva tālāk apstiprināšanai LNAK izglītības birojam. Skolas padome šos statūtus pirmo reizi ieraudzīja 25. nov. sēdē, kur tos viņiem pasniedza gatavus un it kā spēkā jau kopš 1970. g. 14. okt.. Tā kā jauno statūtu izgatavošanas kārtība neatbilst LNAK pamatstatūtiem, tie diskvalificē paši sevi un automatiski nevar būt spēkā.

Tomēr papētot jaunos statūtus tuvāk, atklājās, ka tajos pilnīgi svītrota vecāku padome, kas pastāvēja vecajos statūtos. Tātad, vecāku padome darbojusies vairāk kā mēnesi, nezinot, ka tāda it kā nemaz neeksistē. LNAK pamatstatūtos vecāku padome nav paredzēta, bet sacīts: „Pēc šiem pamatstatūtiem var izstrādāt katras skolas statūtus, ievērojot vietējos apstākļus." Rodas jautājums, kas saprotams ar „vietējiem apstākļiem"? Ja vecāku padome ir pretrunā ar LNAK pamatstatūtiem, tāpēc, ka nav tur paredzēta, un tādēļ svītrojama, tad tikpat konsekventi vajadzēja svītrot arī citus veco statūtu punktus, kuŗi pamatstatūtos nav paredzēti. Piemēram, TLB pārstāvja tiesības anullēt skolas administrātīvo instanču lēmumus (50. p. jaun.. st.), kā arī TLB pārstāvja privilēģiju būt vienīgajam, kas drīkst sasaukt skolas kopsapulces un tās atklāt (21., 23., 24. p. j. st.). Pēc LNAK statūtiem to dara pārzinis. Ja tos uzskata par „vietējiem apstākļiem", tad vietējais apstāklis ir arī vecāku padome, kas pastāvējusi pie mūsu skolas visus šos gadus.

Taču vecāki nemaz katēgoriski nepastāv, ka tādai vecāku padomei noteikti jābūt. 13. janv. skolas padomes sēdē V. Gulēns tieši uzsvēra, ka varbūt nākotnē vecāku padome varētu arī nebūt, kaut gan pagaidām vecāku pārstāvju vairums izteicies par to, bet par šo „būt vai nebūt" grib lemt padome pati, izstrādājot skolas statūtus, kā LNAK pamatstatūtos paredzēts.

Kritiku neiztur apgalvojums, ka vecāki ar jaunajiem statūtiem nekā nav zaudējuši, drīzāk pat ieguvuši. Vienīgais punkts, kur — vismaz uz papīra — vecāki ir ieguvuši, ir balss tiesību izlīdzinājums skolas padomē: 1 vecāku pārstāvja balss pret 1 klases audzinātāja balsi, pārējiem skolotājiem piedaloties bez balss tiesībām. Vecajos statūtos šis punkts, acīm redzot, nav bijis izlabots, bet tāda kārtība skolas padomē pastāv jau vairākus gadus. Šo noteikumu reiz mainīja tāpēc, lai skolotāji ar vienkāršu balsu vairākumu nevarētu vecākus pārbalsot. Tāpēc nepareizs arī apgalvojums, ka sēdē piedalījās mazāk kā puse skolotāju un ka tas jūtami ietekmēja balsošanas rezultātus. Patiesībā no 14 balss tiesīgiem skolotājiem sēdē piedalījās 11, tātad vairāk kā 75%.

Citos punktos vecāki ir tikai zaudētāji. Jaunajos statūtos ne vecāku priekšsēdim, ne skolas padomei vairs nav nekādas teikšanas skolas pārziņa un skolotāju pieņemšanā un atlaišanā (4., 6., 17. p. vec st. — 4., 6. p. jaun. st.). Jaunajos statūtos pilnīgi atkrīt vecāku padome (13.—20. p. vec. st.). Bez tam ārkārtīgi sašaurinātas skolas padomes tiesības un pienākumi. No sešiem skolas padomes uzdevumu definējumiem vec. st. (25. p. no a — f) tie samazināti uz vienu vienīgu jaunajos statūtos (18. p.): „Skolas padome lemj par visiem skolas saimnieciskiem jautājumiem

Pa caunas pēdām ziemā

„Līdzi bērim dvēsele ....
Man pa caunas pēdām ziemā
It kā sniega pūka prom
iet pie vecāsmātes ciemā."

Kad pagājušā gada 4. oktobrī Jāņa Bičoļa vadībā Kolumbijas universitātes ārzemju studentu centra telpās Ņujorkā sākās sistēmatiska latviešu literatūras pārskata kurss 10 sesijās, neviens nevarēja paredzēt, kā tas izdosies. Kaut oficiāli kurss bija ALJAs pasākums, par tā iniciātoriem neapšaubāmi uzskatāmi divi jaunieši, kas bija gauži nelaimīgi, ka apstākļu dēļ netiek uz latviešu literatūras kursu Rietummičigenas universitātē Kalamazū — Dzintra Bunga un Valdis Bašēns. Viņi beidzot nolēma gaušanos par netaisno likteni atvietot ar pozitīvu darbu, noorganizējot „paši savu kursu". Pēc daudzām saņemtām vēstulēm un cita veida aptaujām par to, kā šāda veida mācības organizēt citos latviešu centros, kursa iniciātori paskaidroja, ka vispirms jāizstrādā darbības plāns: jāsadabū rīcības komiteja, jāpiesaista labs lektors, jānolemj, kā sagādāt viņam materiālu atlīdzību, jāsameklē piemērotas telpas un jānokārto tehniskās problēmas, piemēram, konspektu pavairošana. Nedrīkst šķirot pieteikušos dalībniekus pēc gadiem, izglītības vai citādi, un cerēt, ka kurss „pievilks" apaļus tūkstošus: nāks tikai tie, kam interese par latviešu literatūru jau ir, un tādu nav daudz. Der paturēt kursa principu. Klausītāji, kas ierodas tikai uz atsevišķām lekcijām, daudz zaudē no kopiespaida, tādējādi, varbūt, pat gūstot nepareizus slēdzienus, bez tam lektors, šādu klausītāju zināšanu robus aizpildot, zaudē daudz laika, jo spiests svarīgākus faktus atkārtot.

Ņujorkā uz kursu pierakstījās 24 dalībnieki. Atsevišķo lekciju apmeklētāju skaits bija niecīgs. Izvēloties par lektoru Jāni Bičoli, kursa dalībnieki saņēma arī citur neatkārtojamu papildus ieguvumu: uz katru stundu viņš ņēma līdz pilnu ceļa somu retumu no savas bagātīgās krātuves ne tikvien sen iespiestas grāmatas, žurnālus un laikrakstus, bet arī, piemēram, pēdējā mirklī no pazušanas izglābtu pastkartīti, ko Rainis rakstījis no Šveices saviem laika biedriem Bostonā, Jaunsudrabiņa Pēteriša fotografiju no mūsu dienām un 1836. g. iesāktu ziņģu kladi ar bēglu laikā iegūtu cara cenzūras zīmogu. Arī Ziemsvētku vecīša smaids, ar kādu lektors savus dārgumus pasniedza apskatei, varbūt lielā mērā veicināja dalībnieku bibliofiliskās vērtēšanas spējas. Pēc dažām lekcijām viņi bija nopietni uztraukušies, ka Ņujorkas publiskā bibliotēka aiz nevērības zaudējusi godu būt vienīgā publiskā grāmatu krātuve, kur glabājas visi četri Poruka kopoto rakstu izdevumi.

Pēc katras sesijas lektors sagatavoja vairāku lappušu garu pavairojamu konspektu, lekcijās pastāstīdams daudz personīgu atmiņu, raksturīgu sīkumu un maz zināmu faktu no latviešu literātu dzīves — par viņa puses cilvēku Veco Stenderu; kā Poruks ielūdzis Blaumani kāzās; kā Kalsnavas mācītājs (Andrievs Niedra) divjūgā traucies uz staciju; par Poruka dzīvesbiedri Krustpils bufetē; par pirmo Blaumaņa noveļu krājuma tulkojumu, kas bijis — igauniski...; kā japāņi lasa Pumpura Lāčplēsi, bet ķīnieši — Blaumani; kā Andrejs Upītis savās atmiņās izsakās, ka „būšot laikam cēlies no krieviem"; par augstāko seksa pakāpi Anšlava Eglīša prozā; par pirmklasīgo Līgatnes papīru un tā izmantošanu; par „Mālu Ansi" un citām lugām („ko ministrs saka, to latvietis klausa"); par Gunaru Griezi, kam jākļūst par jauno „latviešu Zīvertu"; kā Olafs Stumbrs un Ivars Lindbergs sacenšas pēc „labākā" un „lielākā" patriotiskā dzejnieka goda; par Valentīna Pelēča „sadošanas mānīju"; par grūtībām ar lielu skaitu latviešu literātu biografijām, kuŗi Latvijas neatkarības laikā dzīvoja Krievijā (beidzas ar vārdiem: „represēts 1937. vai 1938. gadā; pēc nāves rehabilitēts"); par Br. Saulīša „Ošu gatvi", kas ieguvusi krievu kritiķu ievērību; par okupētās Latvijas dzejnieci, kuŗa savu literāro darbību sākusi, gribēdama ar savām dzejām ietekmēt kolchozniekus, lai tie sāktu barot govis bada laikos ar skujām; par trimdas avīžniecību („tagad daudzreiz ir tā, ka kāds pats attiecīgo sarīkojumu organizē, pats uzstājas, un pēc tam pats atreferē"). Daļu trimdas dzejnieku viņš bija iedalījis pēc slinkuma pakāpes: pilnīgi apklusušie (Anna Dagda, Rasma Galeniece, Jānis Radāns), gausie (Teodors Tomsons, Dzintars Sodums, Velta Sniķere), „zvaigznes", kas kādu mirkli spīdējušas (Ojārs Jēgens, Rita Gāle, Jānis Krēsliņš,), lielāka dinamika (..., ...), mazāki talanti, kas daļai dzejnieku apmirstot, trimdā pamazām iegūst vairāk svara (..., ...)...

Ne velti par lektoru runā, ka viņam esot asa mēle. Tomēr pret saviem kursantiem viņš izturējās ļoti sirsnīgi. Varēja just, ka viņu aizkustina jaunākās paaudzes (kur netrūka doktora grāda īpašnieku) vēlēšanās saprast un zināt savas tautas literatūru, līdz ar to tās dvēseli un centienus. Pats lektors sakas varam pierādīt, ka noteicošais virziens latviešu literatūrā ir romantisms.

Kursantu vidū J. Bičolis savukārt ieguva respektu un ar katru nākamo lekciju lielāku iemīļošanu ne tikai ar to, ka prata parādīt latviešu literatūru šīsdienas gaismā, dažkārt pat veikot interesantas paralēles starpnotikumiem šī gadsimta sākumā un pašreiz, bet arī viņa tirā zinātnieka rakstura īpašību dēļ. „Pamatstāja", ko viņš uzsvēra kā pirmajā, tā pēdējā lekcijā, ir, ka brīvam cilvēkam ir tiesības par visu interesēties. Tālab malā nav atstājami darbi, kas pašreiz rodas okupētajā Latvijā. Tai pat laikā viņš gan arī brīdināja no aizraušanās pretējā virzienā — trimdas literatūras galīgas noniecināšanas, „jo neviens no trimdas autoriem nav saņēmis Nobeļa prēmiju", aizrādot, ka šās prēmijas piešķiršana gan vēl nav beigusies...

Kursa pēdējā sanāksmē, 31.

(Beigas 6. lpp.)

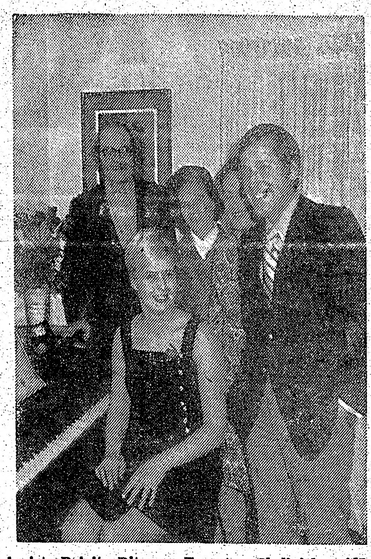

Jaunā pianiste Brigita Ritmane Toronto mākslinieku vidū, no kreisās: Arvids Purvs, Edīte Ozola-Timermane, Ilze Didrichsona un Arturs Ozoliņš.

Brigitas Ritmanes koncerts Ņujorkā

Ņujorkas latviešu koncertapvienības šās sezonas otrs koncerts ar jauno pianisti Brigitu Ritmani no Portlandes, Oregonā, 31. janvārī mazajā Karnegi zālē bija pulcinājis 170 klausītāju. Koncerta programmā dzirdējām J. S. Bacha Angļu svītu sol minorā, L. Bēthovena Sonāti mi bemola mažorā Op. 7. F. Šopēna Mazurku Op. 17, Nr. 4, Prelūdi Op. 28, Nr. 15 un Balādi Nr. 3 la bemola mažorā, un V. Dārziņa Sonāti Nr. 2, kā arī piedevām J. Mediņa 11. Dainu.

Sniedzot tikai caurmēra klausītāja domas un atziņas par jaunās pianistes sniegumu, var teikt, ka sevišķi pirmajā daļā, priekšnesumu jūtami ietekmēja pianistes nervozitāte, kas liekas izskaidrojama ar pirmo uzstāšanos par prasīgu izdaudzinātās Ņujorkas publikas priekšā, kā arī mākslinieces apaukstēšanos, kas varbūt kavēja sniegt iespējami labāko. Tā, manuprāt, Angļu svīta izskanēja mazliet pasmagi un ritmiski neizturēti, un Bēthovena Sonātā tikai Allegro un Rondo daļās varēja manīt zināmu atraisīšanos un iejušanos atskaņotajā darbā, aizmirstot kļūpu un klausītājus. Arī Šopēna darbos pianiste nebūt neapšaubināja, un par viņas savdabīgo pieeju šiem plaši pazīstamajiem darbiem varētu būt dalītās domas.

Labākais sniegums kā techniskā tā arī interpretācijas ziņā bija Dārziņa Sonāta, kuŗa šķiet vislabāk atbilda mākslinieces temperamentam — izpildījums tiešām „sēdēja" un visnotaļ pārliecināja.

Dažkārt pagrūti iesildāmā Ņujorkas publika mākslinieces sniegumu uzņēma ļoti atsaucīgi un ar bagātīgiem aplausiem izprasīja jau minēto piedevu.

Atļaujos visu klausītāju vārdā novēlēt Brigitai Ritmanei darba prieku un sīkstu neatlaidību nopietni iesāktās pianistes gaitas turpinot.

Biruta Sūrmane

Gunārs Irbe

Tu esi ienācis citā laikā, Kurbad!

JĀNIS TURBADS, ĶĒVES DĒLS KURBADS. PASAKA. APVĀKU UN SĒJUMU VEIDOJIS OJĀRS JĒGENS. APGĀDS CEĻINIEKS, 1970., 143 LP.

Jācer, ka nevienam neliešausies ras pūrā, no kuŗa varam smelt, nūju un lakatu (Kurbadam tādas prātā izsludināt Jāņa Turbada lai veidotu kaut ko jaunu. lietas ir, teikts grāmatā) un do-(pseudonims) īso romānu „Ķēves Saku: skice. Jo šis īsais romāns das pasaulē.
dēls Kurbads" par pagriezienu lat- norāda uz ceļu, pa kuŗu vai nu au- Pēc tam vairs robežu nav. Kur-
viešu literatūrā. tors Jānis Turbads pats, vai citi, bads ir nonācis pasaulē, kur no

Bet tikpat nopietni gribas cerēt, varētu iet, lai izvērstu Turbada viena „mīta" otrā ved vai nu dur-
ka šim romānam (vai „pasakai", darbā ieskicēto plašumā un dziļu- vis, kam rokturis tikai vienā pusē,
kā to, no drukātā vārda spriežot, mā. Protams, arī tad būs vaja- vai arī gluži nekas. Šī dīvainā pa-
„pēkšņā pietātes trūkumā" nosau- dzīgs „pietātes trūkums", varbūt saule bez robežām ir tā, ko, ja gri-
cis autors) nepierakstīs nekādas krietni vien vairāk nekā „Ķēves bam būt mazdrusciņ patētiski, uz-
kaitīgas vai vēl jaunākas literā- dēlā Kurbadā", bet pietātes trū- cēlusi tauta, lieti izmantodama sa-
tūras ievirzes raksturu. „Ķēves kums ir visas jaunrades stūrak- vu bagāto fantaziju un rosinošo iz-
dēls Kurbads", ko tagad, vairāk mens. Bez „pietātes trūkuma" — tēli. Tā ir, faktiski, tautas gara
nekā desmit gadus manuskriptā vienā vai otrā ziņā — notiek no- mantu pasaule, pa kuŗu klaiņo par
nogulējušu, laidis klajā apgāds Ce- rakstīšana un pārrakstīšana. Un skaistu jaunekli un „dikti gudru
ļinieks, ir tiešām ar patiesi uz- vai tajā īsta pietātes trūkuma nav puiku" pārtapušais Kurbads. Šai
mundrinošu pietātes trūkumu sa- vēl vairāk? neizmērojamo iespēju pasaulei pre-
rakstīts darbs. Un vairāk nekas. Turbada īsajā romānā neeksistē tī — „īstā", bet Turbada ieskicē-
Tā fragmentus publicēja žurnāls robeža starp īstenību (lai nu tā jumā tā nebūt nerādās tik „īsta",
Jaunā Gaita 1959. gadā (nr. 19, 20 būtu kas būdama) un izdomu. Un jo īstenības patiesās detaļas nere-
un 21). nav arī robežas starp patapināto ti paslēpušās zem plānas nogludi-

Romānu rakstot lietota konglo- un pārveidoto, un autora paša iz- nātu melu virsmas. Elementi, kas
merācijas (no latīņu conglomeratio dotā. Šā- Turbada romānā „īstenības pave-
— savākšana" kaudzē) metode. di strādājot, viņa „metodē" ir sa- dienā" lietoti, lai izgaismotu šo
Tekstā saģiežami patapinājumi no skatāmi trūkumi, no kuŗiem varē- īstenības būtībā visai trauslo uz-
tautas teikām, pasakām un dzies- ja izvairīties resp. būtu jāizvairās, būvi, ir patapināti no diezgan šaura
mām, no latviešu un cittautu literā- „nopietnāk" rakstot, bet paveras motīvu loka, spēlējoties ar de-
tūras, no psiholoģijas teorijām. arī milzīgas iespējamību bagātas taļām freudisma teorijā. Bet tie,
Šiem patapinājumiem, kas „caur- jaunrades darbam. manuprāt, pietiekami — un ar hu-
spīdīgi" nomaskēti, klāt plejaukti Romāns sākas ar to, ka „kaimi- moru — izgaismo īstenības ainu,
sava laika trimdas latviešu saru- ņu Ješka" piecus gadus vecajam kas patiesi saprotama un tveŗama
nas valodas un žargona elementi, Kurbadam paziņo, ka viņš ir „ķē- „dziļāk un plašāk". Ja kādam
pārstatītās ainiņas no senākās un ves dēls" un pierādījumam izman- lasītājam liktos, ka šeit kaut kas
nesenās vēstures, druscina puritā- to grāmatu ar pasaku par ķēves šaurs un nepatiess, tad ieteikums:
niskas erotikas un viss sasaistīts dēlu Kurbadu. Ja rakstīts, tad rak- izprast beidzot, ka literatūrā „re-
kopā, lietojot ilustrējošu terminolo- stīts — tad citādi arī nevar būt: dzamais" bieži vien ir leduskalna
ģiju, ar studentiskas uzdrīkstēša- latviešu pajāvība un tātad arī bai- devītā daļa (virs ūdens). To iz-
nās ķiti. les no rakstītā vārda ir diezgan zī- protot, varbūt nebūt tik nelietīgas

Rezultāts? mīgas (izpaužas nereti, piemēram, neliksies „pretēju uzskatu" un
„Ķēves dēls Kurbads" ir skice, laikrakstu lasītāju vēstuļu sle- „viedokļu" sadursmes, un baltais
kas norāda, kādas iespējas un kā- jās)... Mazais Kurbads grāmatā un melnais kā īstenības standarts
da motīvu bagātība ir mūsu kultū- rakstīto „ņem par pilnu", sameklē atklās nianses un daudzkrāsainību,

Lidija Lideka

SIDRABA BIRZS

Vīst rozes sarkanas vāzē
Ar saldi rūgtenu smaržu, . . .
Tavas rozes, tavs sveiciens
No jauno dienu atbalss tālēm. —

Sveiciens — sarkanās rozes —
Teiku par sidraba birzi man stāsta,
Kur staigājām jauni un draiski
Neizjustu jausmu mulsuši —
Un mīlējām slepeni . . .
Kā Pirāms un Tisbe reiz
Pirms daudz gadu simtiem
Senajā Ēģiptes pilsētā.
Kur niekojamies vārdiem
Un solījumiem,
Jo sidraba birzī viss bija jauns,
Glezns un skanīgs —
Dzīve, mīlestība
Un mēs paši.

Jel dzirdi — sidraba birzī
Ir apklusis skanīgais putns!
Skats brīnās —
Kur gadi, kur viņi?
Kopš vēlmju jausmas
Zvanīja sirdī reibīgos novakaros,
Āgros un smaržīgos rītos,
Jo mēs bijām jauni un draiski
Un mīlējām slepeni . . .
Kā Pirāms un Tisbe reiz
Pirms daudz gadu simtiem
Senajā Ēģiptes pilsētā.

STĀSTS

PĒTERIS LĪVANS

ARTURS VOITKUS

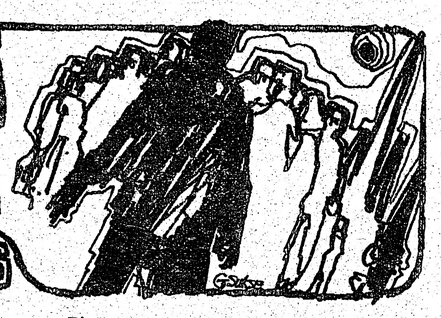

(63. turpinājums)

— Ja tās izstāsta citiem, tad nepiepildās.

— Tu jau esi liels diezgan, lai atšķirtu pasaku no īstenības. Tu zini tīri labi, ko es tev jautāju: kas tava lielākā vēlēšanās?

Mārcis saknieba lūpas un raudzījās taisni uz priekšu. Mārča roka, kuŗā Maira bija iekārusies, atslāba un noslīdēja gar sāniem.

— Labi, ja negribi — nesaki. Bet man liekas, ka vienu no tām zinu: lai atrastos tava māte.

Puika saslējās.

— Un tad?! Tu jau Pēteri esi apprecējusi!

Maira atlaida Mārča elkoni.

— Tu būtu gribējis, lai manā vietā būtu tava māte?

Mārcis neatbildēja, uzmeta Mairai niknu skatienu, apcirtās, pārlēca grāvim un, pārskrējis šauro zemes strēmeli starp ceļu un meža malu, nometās ar seju pie zemes pašā žoga malā un abām plaukstām sāka plēst un turpat citu pēc cita aizmest zāles kumšķus — sauju pēc saujas.

Mirkli šaubījusies, Maira sekoja zēnam, apsēdās blakus un uzlika roku uz pleca. Mārča stāvs raustījās raudās.

— Piedod, Mārci, es tevi negribēju sāpināt, — viņa teica. — Es nezināju, ka tev... ka tev tavas mātes tik ļoti trūkst. Es centos viņu aizvietot, bet laikam jau man tas nav izdevies. Tu mani neesi varējis iemīļot?

— Oh, shut up! — Mārcis pārtrauca plūkt zāli un sāka dūrēm dauzīt zemi.

Uz lielceļa atskanēja soļi. Kaspars bija sekojis un, redzot Mairu ar Mārci ceļa malā, apstājās.

— Kas noticis, — viņš jautāja. — Kāda nelaime?

Maira atskatījās un māja ar roku, lai Kaspars ietu tālāk. Paraustījis plecus, tas turpināja ceļu.

— Mārci? — Maira vēlreiz mēģināja. — Tu esi liels zēns... gandrīz jau pieaudzis... uzklausi mani. Tavs tēvs... patēvs vienmēr saka, ka tu esot vecāks par saviem gadiem — tev tāpēc arī jāizturas ne kā mazam, spītīgam bērnam, bet kā jauneklim, kas saprot vairāk un var vairāk nekā citi viņa vecumā. Vai tu dzirdi, ko es runāju?

Mārcis gandrīz nemanāmi paklanīja galvu par zīmi, ka dzird un saprot pamātes teikto. Viņš bija beidzis kult zemi un trīcēšana ķermenī pārstājusi.

— Patēvs tevi pieņēma, lai dotu to, ko patversme tev nebūtu varējusi dot— cilvēcīgo siltumu, personīgo interesi. Viņš gribēja, lai tu būtu Mārcis, nevis numurs kādas iestādes reģistros. Un kad mēs apprecējāmies un viņš pieņēma manus bērnus kā savus, es sevī solījos pieņemt arī tevi kā pašas bērnu. Vai es kādreiz starp tevi un maniem bērniem esmu kaut kā šķirojusi? Ja tu gribi būt patiess, tev jāsaka, ka es jūs visus trīs esmu turējusi vienādi. Man ir žēl, ka tavs tēvs miris un tavas mātes vairs nav, bet vai tā mana vaina? Kādēļ tu pret mani izturies tā, it kā es pie visa būtu vainīga?

Mārcis par jaunu noskurināja Mairas roku.

— Tas nav tas, — viņš tikko dzirdami runāja. — Tu nekā nesaproti... Tas nav tas!

— Kas tad?

Bet Mārcis vairs neatbildēja. Pieri velēnā iespiedis, viņš spītīgi klusēja. Brīdi gaidījusi, Maira piecēlās.

— Labi, Mārci. Ja negribi, neatbildi. Es tev sniedzu roku, bet ja tu to noraidi, tad tā tava paša vaina. Es tagad iešu atpakaļ pie auto. Kad beigsi spītēties, nāc paēst. Un neaizklīsti, lai vari mūs dzirdēt, ja saucam. — Kad Sesava kungs gribēs braukt, gādā, lai mums tevis dēļ nav jākavējas.

Uz lielceļa Mairu panāca Sesavs.

— Kas tur bija par sirdssāpēm?

— Nevar izprast. Kaut kas vairāk par vienkāršu spītību bija, bet kas — nezinu. Varbūt Pēterim... viram izdosies vēlāk noskaidrot.

Viņi atgriezās, kur bija apmetušies, un Maira sakārtoja uz izklātās segas azaidu. Viņa nebija tikusi ar darbu pusē, kad ieradās arī Mārcis. It kā nekas nebūtu noticis, viņš paēda kopā ar pārējiem, pasmējās par kādu Ritas neveiklību un pats pieteicās aiznest atkritumus uz atkritumu tvertni.

Pēc azaida visi sasēdās spēkratos un devās tālāk. Ielejā bija ezers. Tā vienā galā bija publiska peldvieta. Netālu no krasta bija laukums auto novietošanai.

— Žēl, ka par šādu iespēju neiedomājāmies agrāk, būtu varējuši paņemt līdz peldu tērpus, — Maira skatījās ļaudīs, kas puskaili slaistījās pludmalē, bradāja seklajā krasta joslā, vai arī peldēja dziļāk ezerā.

Guntis ar Ritu, ūdens malā tikuši, steigšus novāva kājas un devās izmēģināt ūdeni. Arī Mārcis nosvieda sandales, bet palika krastā. Sasilusī, mīkstā pludmales smilts apņēma pēdas kā maiga delna. Viņš apsēdās un iedzina abas plaukstas sausajā smiltī, līdz pirksti sasniedza mitro vēso kārtu.

— Bradāt arī mēs varam, — Kaspars mudināja Mairu. — Mārci, vai tu paliksi šeit? Mēs te atstāsim kurpes.

Iekām Mārcis paguva atbildēt, Kaspars ar Mairu jau atradās krastā. Mārcim pie kājām draudzīgi blakus stāvēja divi pāri apavu — Mairas un Kaspara. Zobus sakodis, zēns skatījās, kā pamāte un svešais vīrietis, blakus iedami, iebrida ūdenī. Pēc pāris soļiem Maira ar abām rokām satvēra tērpa malu un pacēla to virspus ceļgaliem. Kaspars bikses bija atrotījis jau iedams. Viņi sarunājās un par kaut ko smējās. Pēc brīža, no citas puses nākdami, tiem pievienojās Guntis un Rita.

Mārcis, delnu kā saules sargu pār acīm turēdams, vēroja ūdens prieku bauditājus. Grupa jauniešu cīnījās ap milzīgu uzpūstu gumijas gulbi. No visām pusēm, cits citu grūstīdami, tie raudzīja uzlēkt tam jāteniski mugurā, labi zinādami, ka tas neizdosies, jo katru sekmīgāku mēģinājumu pārējie izjauca, lēcēju nogrūzdami un pie tā paša arī pastumdami zem ūdens. Beidzot vairāki — katrs no savas puses lēca reizē, un gulbis zem jauniešu svara iegrima tik dziļi, ka virspusē palika vairs tikai gaŗais, lepni izlocītais kakls ar mazo galviņu galā. Redzot neveiksmi, Mārcis līksmi iesmējās, bet jau nākošajā mirklī tā skats atkal aizslīdēja pie Mairas un Kaspara. Kaspars bija satvēris Mairu zem elkoņa, kā sargādams un balstīdams.

Mārcis ar visu spēku iespēra viņa uzraudzībā atstātajai kurpei. Tā, labu gabalu lidojusi, nokrita smiltīs. Otru kurpi Mārča spēriens aiztrieca citā virzienā. Neatskatījies Mārcis pagriezās un devās pie auto. Viņš atvēra durvis, nosēdās uz kāpšļa un sāka gaidīt. No šejienes pludmali neredzēja.

(Turpinājums seko)

Hamiltonas DV nodaļai jauns priekšnieks

DV Hamiltonas nodaļas gada sapulci Latviešu biedrības namā, piedaloties 46 biedriem, 31. janvārī pēc mūžībā aizsauktā biedra J. Vilka pieminēšanas atklāja priekšsēdis Edmunds Pulciņš darbības pārskatā ziņojot, ka aizvadītajā gadā notikuši 11 dažāda rakstura sarīkojumi, to vidū Kurzemes cietokšņa 25 gadu atcere, Dr. Lilijas Zariņas-Skultānes referāts, nodaļas 20. gadasvētki un 18. novembra sarīkojums. Nodaļa izkārtojusi DV KV šaušanas sacīkstes Hamiltonas mednieku un makšķernieku kluba īpašumā Lielupē, piedalījusies jaunatnes un sporta svētkos Sidrabenē un 14. junija dievkalpojumā. Nodaļas pārstāvji piedalījušies arī ASV DV delegātu sapulcē Detroitā, DV dienās Londonā un citu nodaļu gadasvētkos, kā arī demonstrācijās pie ASV konsulāta Toronto, protestējot pret lietuviešu jūrnieka Kudirkas izdošanu krieviem. Kā katru gadu, izdaritas 14. jūnija un Ziemsvētku ziedojumu vākšanas akc'jas, atbalstīta latviešu skola, gaidas un skauti, stipendiju fonds, jauniešu piedalīšanās Divreizdivi nometnē un trūkumā nonākušie tautieši. Segti viena jaunieša ceļa izdevumi no Vācijas uz dziesmu svētkiem Kanadā, sakarā ar nodaļas biedra Kreišmaņa ziedojumu. Pie nodaļas pastāv šaušanas sekcija, kuŗu pārzin N. Ozoliņš, sporta kopa „Sparta" I. Lejas vadībā un šacha sekcija, kuŗu vada A. Amoliņš. Nodaļa izdevusi 4 biļetenus, katru 500 eksemplāru lielā metienā. Vairāki nodaļas biedri darbojas Kanadas DV valdē un ir atbildīgie vadītāji „Amber Printers and Publishers Ltd." 3 nodaļas biedri apbalvoti ar Kanadas valdes atzinības rakstiem. Pabeidzot ziņojumu E. Pulciņš pateicās venadzēm un visiem darba atbalstītājiem, apsveicot jaunos biedrus, it sevišķi jauniešus, kas kuplā skaitā pievienojušies DV saimei.

Pēc kasiera A. Adītāja sniegtā financiālā pārskata biedrzinis E. Reinis ziņoja, ka nodaļā pašreiz 164 biedri, no tiem 65 vanadzes, bet tikai 94 nokārtojuši savus maksājumus, kamēr 40 no tiem atbrīvoti. Aizvadītajā gadā nodaļā iestājušies 17 jauni biedri, no tiem 12 vanadzes, bet 4 izstājušies, viens miris.

Vanadžu kopas pr-ce Nora Pulciņa darbības atskatā ziņoja, ka kopā darbojas 29 vanadzes, iestājušās 12 jaunas vanadzes, no tām 8 jaunietes. Vanadzes sarīkojušas Dr. P. Cakula referātu „Šis un tas par psichiatriju", pēcpusdienas kafiju „Pavasaris mostas" ar raibiem priekšnesumiem un bazāru, kā arī duopianistu māsu Gūtbergu koncertu. Kopā ar nodaļu izkārtots DV biedru vakars, karnevāls, Kurzemes krišanas piemiņas sarīkojums, Dr. L. Zariņas-Skultānes referāts, nodaļas 20. gadasvētki, šaušanas acīkstes ar saviesīgu vakaru, 18. novembra sarīkojums un nodaļas eglītes vakars. Kopa sniegusi pabalstus latviešu skolai, gaidām ,skautiem un trūkumā nonākušiem tautiešiem un abonē laikrakstu „Latvija Amerikā" un DV Mēnešrakstu. Kopas vanadzes piedalījušās jaunatnes un sporta svētkos Sidrabenē un vanadžu salidojumos Toronto, Londonā un Detroitā, kā arī apmeklējušas citas nodaļas viņu gadasvētkos. Lai piesaistītu un ieinteresētu vairāk jauniešus DV darbā, kopas jaunās vanadzes vadījušas vairākus nodaļas sarīkojumus un sarīkojušas eglītes vakaru. Viena no jaunajām vanadzēm piedalījusies DV jauniešu salidojuma organizēšanā Boltonā, bet viena darbojas DV 2. globālo dienu rīcības komitejā. Divas vanadzes apbalvotas ar DV Kanadas valdes atzinības rakstiem.

Šaušanas sekcijas vadītāja N. Ozoliņa rakstveidā iesniegtajā ziņojumā bija norādīts, ka šaušanas sacīkstēs pēdējā gadā piedalījušies 22 dalībnieki, no tiem pus jauniešu. DV Kanadas valdes šaušanas sacīkstēs Lielupē izcīnītas 3 pirmās vietas, 1 otrā un 1 trešā, L. Ozoliņam izcīnot Kanadas DV meistara tituli. Šāvēji piedalījušies arī ASV un Kanadas draudzības šaušanas sacīkstēs. Aizvadītajā gadā pavisam izšautas 37.000 patronas.

Sporta kopas „Sparta" vadītāja I. Lejas rakstveida pārskatu nolasīja E. Robežgruntnieks. Kopā darbojas 15 biedri, to vidū 3 jaunieši. Sieviešu volejkomanda piedalījusies Kanadas latv. meistarībā, iegūstot 2. vietu, bet Draudzības dienu sacīkstēs pirmo. Viriešu komanda ieguvusi 1. vietu volejbola meistarībā, Draudzības dienu turnīrā un Siragūzās. Viriešu komanda devusi pamatsastāvu Kanadas latviešu izlases komandai dziesmu svētku laikā.

J. Dubinskis nolasīja atzinīgu revizijas komisijas ziņojumu un aicināja izteikt valdei pateicību par veikto darbu.

Uzklausot ilggadīgā priekšnieka Edmunda Pulciņa lūgumu viņu atbrīvot no priekšnieka amata, par valdes pr-di vienbalsīgi ievēlēja Arvīdu Kalupnieku, vienu no nodaļas pirmajiem darbiniekiem, bet valdē uz nākošajiem 2 gadiem ievēlēja E. Reini un M. Ozolu. Par nodaļas pārstāvjiem Kanadas DV delegātu sapulcē ievēlēja E. Pulciņu un E. Robežgruntnieku.

Sekojošajās pārrunās izvirzījās biedru naudas nemaksātāju jautājums, nolemjot tiem izsūtīt valdes izgatavotus īpašus atgādinājumus. Jānis Gailītis ziņoja, ka DV 2. globālo dienu rīcības komitejas kasieris ir E. Pulciņš, pie kā pasūtināmas sarīkojuma biļetes, pārdod arī DV dienām izgatavotās markas.

E. Pulciņš nolasīja sporta kopas „Sparta" pr-ka E. Lejas lūgumu materiāli atbalstīt Modra Žulpa celojumu uz pasaules meistarsacīkstēm galda tenisā Japānā. Nodaļa nolēma piešķirt 200 dol. sporta kopai viņa atbalstīšanai.

Sapulces nobeigumā tās vadītājs E. Robežgruntnieks aicināja visiem vienoties DV dziesmā.

Pēc sapulces nodaļas vanadzes Jāņa Gailīša filmas demonstrējumu no pērngada DV delegātu sapulces Toronto ievadīja B. Dābola, G. Rinmane un B. Šmita-Kalēja ar jaunu dziesmu par Daugavas vanagiem, piedaloties arī Dz. Treitus. Izskanot vēl Astrīdas Robežmanei ar ģitaru un akordeonistam gruntnieces, Baibas Šmitas-Kalējas A. Grīnbergam. Sekoja daudzas galda runas un cildinājumi ilggadīgajam priekšniekam E. Pulciņam, jaunajam valdes priekšsēdim A. Kalupniekam pasvītrojot sava priekšgājēja liktos nodaļas pamatus. Izskanot vēl Astrīdas Robežmaņa, iepriecināja klausītājus ar dziesmām, kuŗās O. Ieviņš pierādīja savas diriģenta dotības, šķirodamies visi apsolījās atkal satikties „Monte Carlo Pigbridžā" nodaļas karnevālā 20. februārī Rainbow zālē Hamiltonā.

BŠK

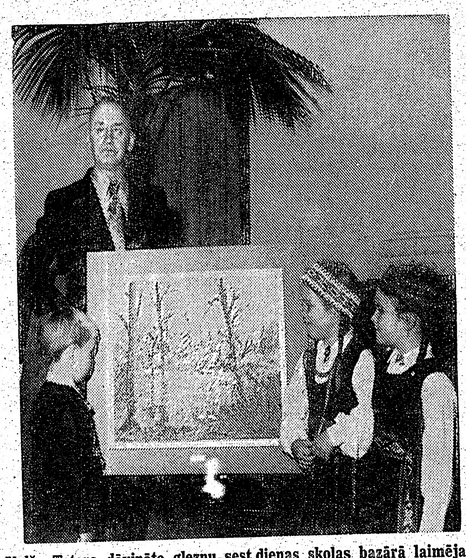

Valža Tetera dāvināto gleznu sest dienas skolas bazārā laimēja Valfrīds Teteris, kas nav radinieks gleznas devējam ar to pašu uzvārdu.
Foto: V. Cinis

Vidzemnieku vakarā Toronto kokļu ansamblis Alsunga Ilzes Šmites vadībā iepriecināja klausītājus ar kokļu priekšnesumiem, solo dziedot Valdai Avikai. No kreisās: Rita Āpše, Ilze Šmite, Valda Avika un Sarmīte Butāne; uzņēmumā iztrūkst Ilze Plaude.
Foto: J. Liģers

Ceļā uz jaunu Ontario premjēru

Sakarā ar Ontario progresīvi konservātīvo pratijas lielo sanāksmi Toronto janvāŗa vidū, labošanas iestāžu ministrs Allens Grosmans bija rīkojis preses pieņemšanu savās mājās, pulcinot ap 30 kanadiešu un jaunkanadiešu preses darbinieku. Nevērojot bargo sniegputeni, kas plosījās visā provincē, bija ieradies arī pašreizējais izglītības ministrs Viljems Dēviss, lai izteiktu pateicību jaunkanadiešu presei par līdzšinējo politisko atbalstu. Protams, Dēviss cer, ka šis atbalsts turpināsies, ievērojot, ka viņš pagaidām ir spēcīgākais kandidāts jaunā Ontario premjēra amatam.

Preses pieņemšanas laikā A. Grosmans pavēstīja savu oficiālo atbalstu gados vēl jaunajam Dēvisam, kuŗa politiskā karjēra izšķirsies 12. februārī.

Ontario konservātīvo partijas delegātu sanāksme sāksies 10. februārī un ilgs trīs dienas. Patlaban pieci kabineta ministri kandidē uz partijas līdera posteni, bet, atskaitot Dēvisu, pārējie ir samērā maz pazīstami pat kanadiešu vēlētājiem.

Latvija Amerikā līdzstrādniekam bija izdevība pārmīt dažus vārdus ar Dēvisu sakarā ar pašreizējo bezdarbu Ontario provincē. Dēviss, kā visi pārējie kandidāti, solījās stāvokli uzlabot, bet kādā veidā — to viņš nebija paspējis izdomāt.

Visas pazīmes liecina, ka konservātīvo partija gūst arvien lielāku atbalstu kanadiešu sabiedrībā. Nav šaubu, ka visam pamatā ir federālās valdības vājā saimnieciskā programma. Kamēr Trudo ceļo pa pasauli, pašu mājās radusies neapmierinātība, ko, protams, jo veikli izmantos konservātīvie nākošajās vēlēšanās.

A. Kalniņš

Lasītāja vēstule

MŪSU TAUTAS — BŪT VAI NEBŪT

V. Korsts un A. Kalniņš ar saviem rakstiem cenšas lasītājus pārliecināt, ka latviešiem jāupurē visi spēki, lai balstītu prezidentu Niksonu, jo viņš stāv par apspiesto tautu brīvību un novērsīs priekšgājēju kļūdas un nevīības, atbrīvos latviešu tautu no Kremļa jūga. Tas būtu brīnišķīgi, tikai paliek neziņa, kā tas varētu piepildīties?

Divdesmit piecos gados no Kremļa Otrā pasaules kaŗa iegumiem nav atgūts ne pēdas. Ne demokratu, ne tagadējais republikāņu prezidents nav iespaidīgi prasījuši un tiem nav arī bijis padomā kaut ko atprasīt no šiem Kremļa ieguvumiem. Šajā laika sprīdī nekas vairāk nav darīts, un arī nākotnē nav padomā ko pasākt, kā tikai mēģināt aizkavēt, lai Kremļa Otra pasaules kaŗa rezultātā pasaulē radīto status quo negrozītu pēc paša patikas un nenostiprinātu savu varu pasaules stratēģiski svarīgos punktos.

Ja cīnījās tikai par Dienvidkoreju un cīnās tikai par Dienvidvietnamu un nemaz nav runas par Ziemeļkorejas vai Vietnamas atbrīvošanu, ja tiek pieciestas Ziemeļkorejas nekaunības un Kastro zaimi, ja tiek ignorēta Maskavas satelītu izmisīgā cīņa par brīvību, ja Rodēzijas un Dienvidafrikas valdību gribu nevar iespaidot ne AN, ne visa pasaule, ja Vietnama izpostīja Džonsona politisko karjēru un Niksons neatrod neko labāku kā iet Džonsona ievadīto ceļu un vēl nav redzams, kad nonāks galā, tad kāds pamats latviešu tautai cerēt un sagaidīt atbrīvošanu?

Nevar būt šaubu par prezidenta Niksona labajiem nodomiem, un nevar būt iebildumu par šo modo-mu atbalstīšanu, bet ir jāievēro, ka šie nodomi nesniedzas tik tālu, lai atbrīvotu latviešu tautu. Prezidenta palikšana amatā nav ilgstoša un nav nodrošināta. No viņa varbūt var sagaidīt efektīgāku pretestību Kremļa ekspansijai. Bet saku „varbūt", jo līdz šim redzama tikai griba un cīņa, bet nekāda varēšana. Parasti demokrati bijuši tie, kas sākuši kaŗus pret agresoriem, bet republikāņiem ir nosliece izlokties no pasaules strīdiem.

Prezidents Niksons un ASV vispār nav faktori, kuŗu priekšā Kremlim būtu jādreb un jābaidās no uzbrukšanas, ja pats to neizprovocēs. Ja arī nāktu prezidenta R. Niksona iespaidīga pretestība Kremļa ekspansijai, tad tomēr nevar sagaidīt, ka tādēļ Kremļa pūķis sāktu atrīt tautas, ko sen iekārojis, norijis un gremo. Tāpēc latviešiem un citām apspiestām tautām citas iespējas nav, ka neļauties sagremoties.

Latviešu tautas „būt vai nebūt" atkarājas, vai latvieši spēs noturēt savu etnisko vienību, radīt nacionālpolitisku bāzi ar programmu visu latviešu sadarbībai, kas grib cīnīties par savas tautas tiesībām, brīvību un neatkarību, kā arī izveidot vadību, kas latviešu spēkus liktu cīņā ar iespējami mazākiem upuŗiem pareizā vietā, laikā un veidā.

Tas ir grūts un neaprobežoti plašs uzdevums, kuŗa veikšanai latviešiem trūkst darītāju visvairāk. Tāpēc katram īstam patriotam, pirms stājas kādas patvēruma zemes politiskas partijas kalpībā, ir jāatceras nacionālpolitiskais pienākums pret savu tautu, lai to padarītu par labi orientētu, organizētu un mērķtiecīgu cīnītāju. Jāpatur prātā, ka Latvijas brīvvalsti neradīja svešas varas, bet gan tā laika latviešu politiskie vadītāji un karavīri. Ja viņi būtu zaudējuši izmisīgo cīņu, neviens gailis pasaulē nebūtu iedziedājies par latviešu brīvības alkām.

Kaut latvieši nekad neiegūs to iespaidu pie ASV prezidentiem un partijām un citu valstu varām kā žīdi, tad tomēr nevar būt šaubu, ka Izraēlas valsts nekad nebūtu tapusi bez pašu žīdu pašaizliedzīgās cīņas – asiņu un sviedru upuŗiem un mākas kā upuŗus labāk lietā likt.

J. Čipāns

© 55 milj. angļu ar 15. februāri pārmainīs savu 1200 gadu veco naudas sistēmu un pāries uz decimālnaudas vienību. Angļu mārciņā, kas līdzvērtīga 2,50 dolariem, ietilps 100 pensu, katrs 2,5 centu vērtībā, tagadējo 250 pensu vietā. Šiliņš, 20 vienā mārciņā, nozudīs pavisam. Šiliņi un vecie pensi vēl būs legāli 18 mēnešus, bet valdība cer naudas pārmaiņu izdarīt vēl pirms šā termiņa.

Toronto ziņas

© TLB sestdienas skolas vecāku padomes rīkotajā bazārā, kuŗa atbildīgā vadītāja bija L. Jēkabsone, 7. februārī Latviešu namā apmeklētāju skaitu nebija iespējams aplēst, jo tie nāca un gāja, taču pēc apturvena aprēķina to bija vairāk par 300. Bazāra loterijā izpirka visas 3020 lozes, dodot 1600,95 dol. ienākumu. Neizņemti palikuši laimesti uz lozēm Nr. 183, 465 un 656, kuŗi saņemami, sazinoties ar skolas pārzini A. Martinsoni. Īpašā izlozē, kuŗa deva 153 dol. ienākumu, izlozēja Valža Tetera dāvinātu gleznu, ko laimēja Valters Teteris, gan tikai gleznas autora vārda brālis, ne radinieks. Bufetē ienākumi bija 220 dol., bet no pārdevumiem dažādajos stendos skolai tika 31 dol. Bazāru slēdzot, vēl gan nebija norēķinu par dažādajiem izdevumiem, taču rīkotāji lēš, ka sarīkojuma atlikums skolas darbībai būs ap 1600 dol. Izrādīja arī divas filmas — P. Zaretoka uzņemto par skolas dzīvi 1956. gadā un V. Brieža par darbu pēdējos gados. Skolas audzēkņi uzstājās ar koŗa dziesmām un tautas dejām, kuŗas bija sagatavojuši skolotāji V. Slavieša, I. Ķeniņa, M. Pētersone un A. Ozoliņš. Ar novēlējumu izlietot pēc vajadzības skolai savas gleznas dāvinājuši arī mākslinieki V. Mērniece, A. Kopmanis, O. Grebže un A. Nulītis, bet zeltkale A. Korma - Ķivleniece zelta rokas pulksteni - chronometru ap 200 dol. vērtībā. Par šo vērtīgo dāvinājumu izlietošanu lems skolas padome.

© Jaunizveidojamais jauniešu koris, kuŗam paredzēta uzstāšanās DV 2. globālajās dienās 2. jūlijā Toronto, pirmajā mēģinājumā diriģentes A. Skudras - Kārkliņas vadībā sanāca 7. februārī DV namā, klātesot arī globālo dienu rīcības komitejas prezidija locekļiem E. un T. Krūkām. Pirmajā mēģinājumā gan bija ieradušies tikai 5 zēni un 8 meitenes, bet apmēram tikpat daudz iztrūkumu bija atvainojuši sakarā ar nedaudz vēlāk notiekošo jauniešu dievkalpojumu Sv. Andreja baznīcā un citiem neparedzētiem iemesliem, tā ka var lēst, ka jauniešu korī pagaidām ir pie 30 dziedātāju. Pirms mēģinājuma sākšanas notika jauno koristu apspriede, kuŗu vadīja N. Batraks un protokolēja V. Siksna, vienojoties, ka koris dibināms kā pastāvīga un patstāvīga kvalitātīva vienība, kuŗa darbu turpinās arī pēc DV globālajām dienām, nebūdama nekādā veidā ar DV organizāciju saistīta, pēdējai tikai palīdzot nodibināties. Par jaundibinātā jauniešu koŗa priekšnieku ievēlēja Nameju Batraku, par viņa vietnieci Valdu Siksnu, bet diriģente būs Alma Skudra - Kārkliņa. Nākošais mēģinājums notiks 14. februāri plkst. 7 vakarā DV namā, pēc tam katru svētdienu tai pašā vietā un laikā.

© Latviešu preses biedrības Toronto kopa 5. februārī Sv. Jāņa baznīcas sabiedrisakjās telpās bija rīkojusi slēgtu darba sanāksmi biedriem un aicinātiem viesiem — analitiskas diskusijas par laikrakstu „Laiks", piedaloties 24 dalībniekiem. Sarīkojumu bija noorganizējis, referentus un tematus izvēlējies O. Liepa, kas arī vadīja diskusijas. Sīkā laikraksta satura iedalījumā par atsevišķām nozarēm un nodaļām, valodu un technisko sakārtojumu 5 min. referātos runāja V. Upeslācis, P. Vasariņš, M. Lorbergs, A. Martinsone, I. Viksna, P. Plisis, L. Auzāne - Timcmane, R. Baruša, B. Senkēviča, I. Gubiņa, I. Purva, I. Sakss, T. Ķikauka, Ž. Zentiņš, A. Vinčels, O. Liepa un L. Zandbergs, bet savus vērtējumus rakstveidā bija iesūtījušas I. Grebzde un B. Šmita - Kalēja. Vairāki aicinātie referenti nebija ieradušies. Pēc īsreferātiem sekoja pārrunas, sarīkojumam ielgstot krietni pāri pusnaktij. Diskusijās bija samērā daudz nomaldīšanās no tematiem, bet vairāki īsreferāti bija patiešām rūpīgi izstrādāti. Visumā sanāksme deva daudz žurnālistikā nodarbinātajiem un ieinteresētajiem. Nākošā darba sanāksme paredzēta 5. martā, kad līdzīgā veidā analitiski apskatīs laikrakstu „Latvija Amerikā".

© Baltijas sieviešu padomes Kanadā gada sapulcē 3. februārī Lietuviešu namā, College ielā, piedalījās 21 dalībniece, to vidū 4 latvietes — L. Krasta, A. Poškus, E. Hāba un V. Medne. Līdzšinējā prezidija priekšsēde I. Meiklejona, ziņojot par darbību, informēja par iesniegumiem, telegrammām un vēstulēm, kuŗas sūtītas Kanadas ministru prezidentam Trudo sakarā ar notikumiem Kvebekā (kopā ar BTFK), ASV ārlietu ministram, sūtnim Otavā un konsulam Toronto sakarā ar lietuviešu jūrnieka Kudirkas izdošanu, Turcijas sūtnim sakarā ar lietuviešu bēgļu pieprasītajām azīla tiesībām, Apvienoto nāciju ģenerālsekretāram Utantam Lietuvā uz nāvi notiesātā Simokaiša lietā u. c. Referātā par vietējo baltiešu sadarbību un centieniem runāja lietuviete S. Budkeviča, atzīstot, ka kopīgajā darbā iestājies atslābums, kā arī norādot uz t. s. paaudžu plaisu, kuŗā bez vainas nav arī vecā paaudze. Referente sevišķi izcēla uzsākto Baltijas studiju konferenču lielo nozīmi. Turpmāko prezidēšanu no lietuvietēm pārņemot igaunietēm, par BSPK prezidija priekšsēdi apstiprināja Sigridu Luitsalū, par vicepriekšsēdi Miu Kolsi un sekretāri Helmu Jogi. Latvietes prezidijā pārstāvēs vicepriekšsēde Laura Krasta un kasiere Alma Poškus, bet lietuvietes — vicepriekšsēde Irene Meiklejona un prezidija locekle G. Balčuna. Pārrunājot turpmākos sarīkojumus, vienojās aprīļa beigās rīkot igaunietes Olgas Rīsnas referātu par Kanadas vēlēšanu kampaņām, bet rudenī baltiešu mākslinieku koncertu.

© Īpašais jauniešu dievkalpojums 7. februāŗa vakarā Sv. Andreja baznīcā bija pulcinājis ap 400 baznīcēnu, to vidū vairāk nekā 100 jauniešu. Vakara stunda dievkalpojumam bija izvēlēta tādēļ, ka jaunieši vēlējās svinīgāku gaisotni ar svecīšu aizdegšanu. Svētrunai māc. Ā. Čops bija izvēlējies tematu „Chaoss un Kosmoss" — simbolus nekārtībai un kārtībai, uzsverot, ka katram jācenšas savā dzīvē ieviest kārtību. Evaņģeliju lasīja Anita Kalniņa un Atis Ozoliņš, bet uzrunu teica Sandra Indzere. Ar čella solo dievkalpojumā piedalījās Juris Ķeniņš, bet dziedāja soprāns Skaidrīte Leja, ērģeļu pavadījumus un arī solo spēlējot Gundegai Melli. Divus A. Jansona tautas dziesmu sabalsojumus atskaņoja Auseklīša un TLB koklētāji, kopskaitā 10, K. Staško vadībā. Šis priekšnesums, kuŗa piemērotību dievkalpojumā iepriekš daži bija apšaubījuši, izpelnījās baznīcēnu nedalītu atzinību. Piezīmējams, ka dievkalpojums nebija domāts tikai Sv. Andreja draudzes jauniešiem, bet visiem, un tādus pārmaiņus organizē Sv. Andreja un Sv. Jāņa draudze.

© TLMM kluba rīkotajās 3 klubu žibulēšanas sacīkstēs uz Simko ezera ledus Virdžīnijas licī 7. februārī piedalījās 48 dalībnieki pieaugušo konkurencē (22 no Toronto, 20 no Sv. Katrīnām un 6 no Hamiltonas), kā arī 11 jauniešu — 7 no Toronto un 4 no Sv. Katrīnām. Sacensības, kuŗas ilga no plkst. 7 — 11 dienā, vadīja TLMM kluba makšķerēšanas sekcijas vadītājs J. Veckers, kas vēlāk arī izdalīja balvas. Ceļojošo kausu klubu sacensībā 3. gadu pēc kārtas, saņemot to tagad personīgā īpašumā, ieguva Toronto žibulētāji ar caurmērā 16 asariem uz vienības dalībnieku, atstājot 2. vietā Hamiltonu ar caurmērā 12, bet 3. vietā Sv. Katrīnas ar caurmērā 9,3 asariem. Individuālās sacensībās uzvarēja V. Pundors ar 44 asariem, 2. F. Noveiko ar 39 un 3. A. Audze ar 29 asariem, bet jauniešu konkurencē V. Krieviņš ar 16 asariem pirms P. Zvirgzdgrauda, kas izvilka 9 asarus. Visi 5 apbalvotie ir torontieši.

TLB sestdienas skolas vecāku padomes rīkotajā bazārā Latviešu namā toronto pie laimestu galda, no kreisās: M. Halivela, A. Briede, G. Bramane un skolēni — Alberts Zubāns, Tālis Briedis, Rita Miķelsone un Ivona Halivela.
Foto: V. Cinis

TORONTO LATVIEŠU KREDITSABIEDRĪBA
Latvian (Toronto) Credit Union Ltd.
491 College St., Toronto 174, Ont.
tel. 924-2775
maksā
6% PAR NOGULDĪJUMIEM
6½—7% PAR ILGTERMIŅA NOGULDĪJUMIEM
Kreditsabiedrība izdara visas parastās banku operācijas, izsniedz aizdevumus, izdara naudas pārvedumus un izsniedz ceļotāju čekus.
REIZE AR NAUDAS NOGULDĪŠANU VAI AIZDEVUMU IZSNIEGŠANU KREDITSABIEDRĪBA IZDARA DZĪVĪBAS APDROŠINĀŠANU LĪDZ $2000.00 VAI $5000.00.
Birojs atvērts darbdienās no pl. 12 — 8 vakarā,
sestdienās no pl. 9 — 1 pēcp.

Draudzīgā aicinājum
dā no kreisās: skol
dija priekšsēdis A.

Akad

TORO

Studentu korporāci
reizē atzīmējot savu
šanas 43. gadadienu,
Latviešu namā Toron
jusi publisku godinās
savam filistram — sa
darbiniekam un „Lat
kā" līdzstrādniekam
Grodnim sakarā ar
diem, uz kuŗiem vi
pērnā gada 25. nover
Vakars, kuŗā piedalīj
lībnieku, izvērtās ne
teicības apliecinājumu
sakarā ar viņa veiku
jas politiskajā dzīvē
nacionālpolitiskajā da
par daudzinājumu vis
saimei un Latgales n
„trijniekam" esot cie
raujami savstarpēji
Sarīkojumu atklājo
seniors K. Znotiņš ap
nāmo, viesus un la
aicinot ar piecelšano
dējo 2 gadu laikā mū
to korporācijas filist
un goda filistrus bīs
cānu un ģenerāli K.
rādījis, „ka šis Latv
bēniņiem līdz pagrā
rāk liecināt par J.
un centieniem nekā
ziņš aicināja V. Up
Lettica) raksturot ju
darbu, kuŗā abiem 2
kopīgas gaitas.

Apzīmējot stāstīju
nu ar draugu, kuŗai
kai liecinieki, V. Up
ra, ka 65 mūža gad
ka, ja nezina, kā tie
ku reizi apliecinād
lielisku runātāju, V.
zemgaliešu sarunā a
lu ne mirkli neļāva
sītāju interesei, kas
lejas runās tikai
jams. Norādījis,
Grodni nav uzņēmu
juristu, bet tikai ka
strādnieku, V. Upes
teica: „Tu vari dro
esi nekā Kanadai
nis, ka Latvijas ak
tvēruma zemē Ka
mais fiziskais dar
šķīstīšanas ugunis,
dīja, ka jaunajiem
tās liegtas, jo tie,
versitātes, tūlīt kļū
fizisks darbs netop
godīgs strādnieks i
dājamais cilvēks, l
ka tikai to godīgi
J. Grodnim liedzo
sagatavojies —
profesijai, — viņš
licis tas, ko Kana
jusi — strādnieks.
kaunējies šī uzsp
ma, juties pat le
varbūt, ar zināmu
tādēļ arī par savu
mā vienmēr uzdev
darot to tik godīg
to var tikai godu
mūžs bijis tik ba
savai tautai tik lie
ar pilnām tiesībā
šī goda galda.
Grodņa trīs liela
— mūža mīlestīb
krāsām, mīlestību
mīlestību uz sabie
Upeslācis norādīj
kā darba bacilis v
16 gadu vecumā,

ikauka, Ž. Zen-
O. Liepa un L.
vus vērtējumus
iesūtījušas I.
smita - Kalēja.
referenti nebija
sreferātiem se-
arīkojumam ie-
āri pusnaktij.
samērā daudz
tematiem, bet
bija patiekām
Visumā sanāk-
žurnālistikā no-
n ieinteresēta-
arba sanāksme
tā, kad līdzīgā
apskatīs laik-
Amerikā".

šu padomes Ka-
3. februārī Lie-
ilege ielā, pie-
iece, to vidū 4
asta, A. Poškus,
Medne. Līdzšinē-
kssēde I. Meik-
r darbību, infor-
egumiem, tele-
vēstuiem, kuras
ministru prezi-
akarā ar notiku-
kopā ar BTFK),
nistram, sūtnim
am Toronto sa-
šu jūrnieka Ku-
Turcijas sūtnim
iešu bēgļu pie-
a tiesībām, Ap-
ģenerālsekretā-
Lietuvā uz nāvi
aiša lietā u. c.
tējo baltiešu sa-
ntieniem runāja
dkeviča, atzīstot,
rbā iestājies at-
norādot uz t. s.
kurā bez vainas
naudze. Referente
uzsākto Baltijas
ču lielo nozīmi.
dēšanu no lietu-
t igaunietēm, par
priekšsēdi ap-
lu Luitsalū, par
lių Kolsi un sek-
ģei. Latvietes pre-
s vicepriekšsēde
un kasiere Alma
tuvietes — vice-
c Meiklejona un
G. Balčuna. Pār-
kos sarīkojumus,
beigās rīkot igau-
snas referātu par
nu kampaņām, bet
mākslinieku kon-

uniešu dievkalpo-
ra vakarā Sv. An-
bija pulcinājis ap
to vidū vairāk ne-
u. Vakara stunda
bija izvēlēta tā-
si vēlējās svinīgā-
svecīšu aizdegša-
māc. Ā. Cops bija
atu „Chaoss un
simbolus nekārti-
, uzsverot, ka kat-
savā dzīvē ieviest
ģeliju lasīja Anita
is Ozoliņš, bet uz-
andra Indzere. Ar
kalpojumā piedalī-
niņš, bet dziedāja
rīte Leja, ērģeļu
n arī solo spēlējot
i. Divus A. Janso-
esmu sabalsojumus
ēklīša un TLB kok-
tā 10, K. Staško va-
kšnesums, kuŗa pie-
kalpojumā iepriekš
šaubījuši, izpelnījās
talitu atzinību. Pie-
dievkalpojums ne-
tikai Sv. Andreja
niešiem, bet visiem,
mainus organizē Sv.
v. Jāņa draudze.
uba rīkotājās 3 klu-
s sacīkstēs uz Sim-
is Virdžīnijas līci 7.
lalījās 48 dalībnieki
nkurencē (22 no To-
šv. Katrīnām un 6 no
kā arī 11 jauniešu
nto un 4 no Sv. Kat-
sības, kuras ilga no
dienā, vadīja TLMM
kerēšanas sekcijas
eckers, kas vēlāk arī
as. Ceļojošo kausu
ībā 3. gadu pēc kār-
to tagad personīgā
uva Toronto žibulētā-
rā 16 asariem uz vie-
ieku, atstājot 2. vie-
u ar caurmērā 12,
Sv. Katrīnas ar caur-
asariem. Individuālās
uzvarēja V. Pundors
m, 2. F. Noveiko ar
Audze ar 29 asariem,
konkurencē V. Krie-
asariem pirms P.
la, kas izvilka 9 asa-
apbalvotie ir toron-

Draudzīgā aicinājuma sarīkojuma dalībnieki un Kr. Barona latviešu skolas Čikagā vadība. Pirmā rindā no kreisās: skolas pārzinis V. Šmits, I. Viksniņa, V. Hermane, I. Liepiņa, J. Babre, skolas prezidija priekšsēdis A. Birkens; otrā rindā — V. Krāslavietis, O. Cakars, K. Ķezbers un O. Jēgens.

Foto: J. Babris

Sekmīgs sabiedriskais darbs Milvokos

DV Milvoku apvienības gada sapulci 24. janvārī DV namā atklāja apvienības priekšnieks V. Aparjods, aicinot klātesošos 43 apvienības biedrus ar klusuma brīdi godināt pagājušā gadā mūžībā aizgājušos biedrus. Par sapulces vadītāju izraudzīja V. Gailānu, sekretāru St. Belkovski. Iepriekšējās sapulces protokolu nolasīja St. Belkovskis.

Pagājušā gada darbības pārskatu sniedza apvienības priekšnieks V. Aparjods. Apvienībā uz šāgada 1. janvāri bija 234 biedri, no tiem 68 vanadzes. Notikušas 11 valdes sēdes un 1 sapulce. R. Prūša un E. Peniķa redakcijā izdoti 11 apkārtraksti, kuŗos ietverta Milvoku latviešu sabiedriskā dzīve. Tos izsūta visiem Viskonsinas tautiešiem un DV apvienībām ASV.

Vanadžu kopu vada tās priekšniece M. Cukura. Noorganizēti 6 patstāvīgi sarīkojumi, kas devuši prāvus ienākumus. Apzināti latviešu tautības karaviri ASV brunotajos spēkos. Viņi apsveikti 18. novembrī, bet Ziemsvētkos nosūtīti svētku sainīši.

Zemes valdes uzdevumā sarīkoti rotaļu vadītāju kursi Z. Vilciņas vadībā. Jaunatnes latviskās izglītības veicināšanai ar līdzekļiem atbalstītas 2 meitenes: viena Gaŗezera vidusskolā, otra Divreizdivi nometnē. Līdzekļu sagādei vanadzes vasarā sarīkojušas lietotu mantu tirdziņu. Izkārtota apvienības mantu izloze. Atbalstīta viena daudzbērnu ģimene. Vairākas reizes slimību gadījumos apmeklētas vanadzes. Kopas pārstāves piedalījušās Latviešu nama dāmu komitejas darbā. Pie kopas darbojas vanadžu sekstets, ko vada M. Valtere-Einberga, diriģ. V. Aparjoda mūzikālā izkārtojumā. Sekstets pērngad deva savu 10 gadu darba atskaites koncertu. Pārskata gadā sarīkoti 2 koncerti, bez tam dziedāts 5 citos sarīkojumos.

Vīru korī 19 dziedātāji; diriģents V. Aparjods, priekšnieks R. Prūsis. Korim bijis 1 koncerts, bez tam piedalījies 3 citos sarīkojumos un latviešu dziesmu svētkos Kanadā.. Drāmatiskā kopa ražisores M. Valteres-Einbergas vadībā rūpējusies par piemērotiem priekšnesumiem apvienības sarīkojumos.

Tautas deju kopa Metiņņš, L. Pētersones vadībā, 89 dejotāju sastāvā piedalījusies 3 apvienības sarīkojumos, Milvoku tautību festivālā, dziesmu svētkos Kanadā un viesojusies Mineapolē. Kopa atsevišķā sarīkojumā atzīmējusi savu 15 gadu darbību

Mazkalibra ieroču šaušanas sekciju vada Ž. Butkus; piedalās 17 pieaugušie un 7 jaunatnes grupas dalībnieki. 4 sacīkstēs iegūtas pirmās vietas, tāpat divās sacensībās ar amerikāņiem. Vairāki šāvēji ņēmuši pirmās vietas individuāli. Šacha kopa sarīkojusi Rīsberga ceļojošā kausa izcīņu Milvokos. Apvienības aizgādībā atrodas Milvoku koncertu komiteja, kuŗas priekšsēdis ir V. Aparjods, lietvedis E. Penikis. Notikuši 4 koncerti 125 abonementiem.

Gaujas skautu vienībā, kuŗu vada V. Kore, darbojas 10 vadītāji, 10 skauti, 6 dižskauti un 10 biedri-veicinātāji. Kopā ar gaidām notikuši 2 patstāvīgi sarīkojumi, piedaloties arī 3 nometnēs. Nometnē kopā ar amerikāņu skautiem iegūta pirmā vieta. Ar Pelēkā vilka ordeni apbalvots vadītājs R. Čaks, bet Baltās lilijas ordeni — A. Mundeciems un V. Kalnītis. Tālavas gaidu vienību, kuŗā 5 vadītājas, 7 gaidas un 9 guntiņas, vada Ilze Puķīte.

Apvienība pagājušā gadā noorganizējusi 20 sarīkojumus ar apmeklētāju kopskaitu 2600, no tiem — 7 koncerti, 2 referāti un 3 deju vakari. Viens sarīkojums noticis kopā ar visām Milvoku latviešu organizācijām un draudzēm, bet otrs — ar Latviešu nama valdi; 1182 dol. atlikums nodots nama apsildīšanas ierīkošanai. Apvienības bibliotēkā krājumā ap 600 sējumu un to pārzin V. Berģis. DV apvienības nams aizvadītā gadā izmantots dažāda rakstura sarīkojumiem un mēģinājumiem 226 reizes. 1970. gadā ar DV zelta nozīmi apbalvoti R. Čaks un Z. Vilciņa, ar DV CV atzinības rakstu J. Grundsbergs. ASV DV Goda rakstu saņēmušas V. Tabaka un A. Upesleja.

Latviskās izglītības veicināšanai piešķirts pabalsts diviem Gaŗezera vidusskolas audzēkņiem, kas darbojas latviešu sabiedrībā. Ziemsvētku akcijā saziedoti 2000,75 dol. Atbalstīta viena trūkumā nonākusi latviešu ģimene. Kases pārskatu sniedza kasieris J. Vilciņš. No tā redzams, ka sevišķa vērība veltīta jaunatnes atbalstam. Revīzijas komisijas pārskatu nolasīja priekšsēdis E. Čakāns.

Valdes sastādīto jauno budžetu (4174, aprūpei 1500 dol.) pieņēma vienbalsīgi. Valdes priekšsēža amatā ar aklamāciju ievēlēja līdzšinējo V. Aparjodu, kas apvienību vada kopš 1953. gada. Valdē ievēlēja: J. Vilciņu, V. Zālīti, P. Rudzīti, Ā. Peniķi, Edg. Peniķi, V. Jaunkalnieti, O. Cerbiņu un Ildzi Slemperi, bet revīzijas komisijā: E. Čakānu, J. Grundsbergu un A. Mundeciemu.

ep.

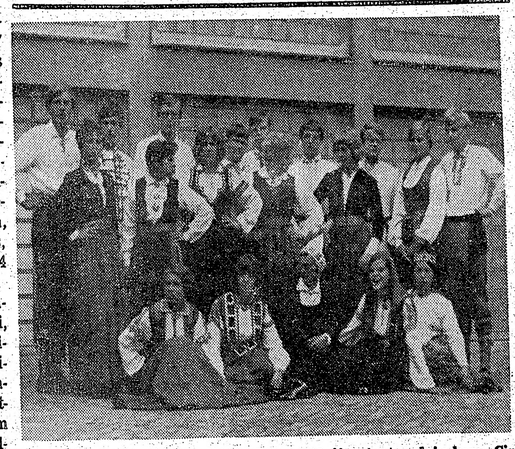

Minsteres latviešu ģimnazijas (Rietumvācijā) tautas deju kopa Circenītsi.

Akadēmiķi sumina strādnieku

TORONTIEŠI GODINA LNAK PADOMES LOCEKLI JĀZEPU GRODNI

Studentu korporācija Lacuania, reizē atzīmējot savu krāsu atsegšanas 43. gadadienu, 6. februārī Latviešu namā Toronto bija rīkojusi publisku godināšanas vakaru savam filistram — sabiedriskajam darbiniekam un „Latvijas Amerikā" līdzstrādniekam Jāzepam Grodnim sakarā ar 65 mūža gadiem, uz kuŗiem viņš atskatījās pērnā gada 25. novembrī Mofatā. Vakars, kuŗā piedalījās ap 130 dalībnieku, izvērtās ne vien par pateicības apliecinājumu J. Grodnim sakarā ar viņa veikumiem Latvijas politiskajā dzīvē un trimdas nacionālpolitiskajā darbā, bet arī par daudzinājumu visai Lacuanias saimei un Latgales novadam, šim „trijniekam" esot cieši un nesaraujami savstarpēji saistītam.

Sarīkojumu atklājot, Lacuanias seniors K. Znotiņš apsveica suminātmo, viesus un lakuāņu saimi, aicinot ar piecelšanos godināt pēdējo 2 gadu laikā mūžībā aizsaukto korporācijas filistru J. Niedru un goda filistrus bīskapu J. Rancānu un ģenerāli K. Oleksu. Norādījis, „ka šis Latviešu nams no bēniņiem līdz pagrabam spēj vairāk liecināt par J. Grodņa darbu un centieniem nekā es", K. Znotiņš aicināja V. Upeslāci (Frat. Lettica) raksturot jubilāra dzīvi un darbu, kuŗā abiem 20 gadu bijušas kopīgas gaitas.

Apzīmējot stāstījumu par sarunu ar draugu, kuŗai pārējie ir tikai liecinieki, V. Upeslācis uzsvēra, ka 65 mūža gadi nekā neizsaka, ja nezina, kā tie piepildīti. Lieku reizi apliecinādams sevi par lielisku runātāju, V. Upeslācis šai zemgalieša sarunā ar Latgales dēlu ne mirkli neļāva atslābt klausītāju interesei, kas līdzīgās jubilejas runās tikai reti piedzīvojams. Norādījis, ka Kanada J. Grodni nav uzņēmusi kā studētu juristu, bet tikai kā fiziska darba strādnieku, V. Upeslācis jubilāram teica: „Tu vari droši sacīt, ka neesi nekā Kanadai parādā!" Atzinis, ka Latvijas akadēmiķiem patvēruma zemē Kanadā strādājamais fiziskais darbs bijis it kā šķīstīšanas ugunis, runātājs norādija, ka jaunajiem akadēmiķiem tās liegtas, jo tie, pabeiguši universitātes, tūlīt kļūst kungi. Taču fizisks darbs netop lamāts; katrs godīgs strādnieks ir visaugstāk godājamais cilvēks, lai ko viņš dara, ka tikai to godīgi dara. Šai zemei J. Grodnim liedzot to, kam viņš sagatavojies — akadēmiskajai profesijai, — viņš visu laiku palicis tas, ko Kanada viņam vēlējusi — strādnieks. J. Grodnis nav kaunējies šī uzspiestā apzīmējuma, juties pat lepns uz to, kaut, varbūt, ar zināmu rūgtumu sirdī, tādēļ arī par savu profesiju sevišķā vienmēr uzdevis — strādnieks, darot to tik godīgā veidā, ka par to var tikai godu mantot. Jubilāra mūžs bijis tik bagāts un devums savai tautai tik liels, ka viņš tagad ar pilnām tiesībām var sēdēt pie šī goda galda. Norādījis uz J. Grodņa trīs lielajām mīlestībām — mūža mīlestību uz Lacuanias krāsām, mīlestību uz zirgiem un mīlestību uz sabiedrisko darbu, V. Upeslācis norādīja, ka sabiedriskā darba bacilis viņam iekodis jau 16 gadu vecumā, kā tā parasti ir nedziedināma slimība, ar kuŗu arī mirst, taču ar smaidu sejā. Novērtējis J. Grodni kā izteiktu un cietu, bet taisnīgu un loģisku raksturu, kas atklāti pasaka savas domas, nezaudējot draugus, V. Upeslācis viņam vēlēja: „Neskaties atpakaļ, raugies uz priekšu!"

Vakara tālākajā gaitā suminājumi ar veltēm un ziediem mijās ar dziesmām, arī latgaļu tautas dziesmām, kuŗas vadīja Lacuanias kantmaģistrs V. Rundāns.

Talavijas globālais seniors E. Aukmanis norādīja, ka Latviešu nams šai vakarā uzposts un galdi bagātīgi klāti, pie tiem sēž Kanadas latviešu dzīves vadītāji un organizāciju pārstāvji, kas liecina, ka J. Grodņa dzīves pūliņi ir atzīti. Runātājs atzina, ka mums gan ir kopīgas domas un centieni, bet bieži trūkst darba darītāju, jo eksistences darba dēļ savus latviskos pilskalnus varam celt tikai krēslas stundās, kad vairums tīko atpūtas, apzīmējot J. Grodni par šāda pilskalna cēlāju un sargu, darbu darītāju. — Patrias globālais seniors V. Kaļiņš atcerējās Latvijā aizvadītos gadus, kad J. Grodnis tāpat kā J. Niedra pilnā mērā identificēja Lacuaniu un tās centienus.

Lacuanias globālais seniors K. Znotiņš pakavējās pie korporāciju dzīves, darba un nozīmes, kas ir liels nacionāls spēks, apzīmējot Talaviju par Lacuanias māti, bet Patriu par māsu, pateicību izsakot arī pārējām vecākajām korporācijām par Lacuanias atbalstīšanu. Viņš uzsvēra mantojumu, ko J. Grodnis guvis kopīgā darbā no Lacuanias goda filistra ministra V. Rubuļa — darba mērķi un ticību, jo dzīve ir laba, ja mērķis ir labs. Pateicoties par veikto darbu, K. Znotiņš pasniedza jubilāram Lacuanias un Kanadas latviešu katoļu apvienības kopīgu velti — Nameja gredzenu, sumināj uma vārdus sakot arī KLKA priekšsēdim K. Borisam.

Apsveicot LNAK valdes un Toronto korporāciju kopas vārdā pirmās priekšsēdis un otrās seniors T. Kronbergs (Patria) izcēla faktu, ka J. Grodnis bijis ne tikai nacionāls, bet arī politisks darbinieks, kas šai vakarā vēl nav pietiekami novērtēts, kā arī pakavējās atmiņās pie laika, kad, ieceļojis no Anglijas, sāka darboties jaunatnes organizācijās un, pašam negaidot, kļuva LNJAK priekšsēdis, J. Grodnim esot pirmajam, kas nopietnā sarunā ar „zaļo jaunekli" viņam mācījis, kas īsti ir sabiedriskais darbs un pienākumi tajā. „Nav daudz tādu, kas spēj runāt ar aizrautību un aizraut; tāds bija neaizmirstamais Jānis Niedra, tādi ir V. Upeslācis un J. Grodnis, un no visiem trim esmu daudz mācījies," atzina T. Kronbergs, norādot, ka šai runātāju trijotnei tagad pievienojas K. Znotiņš: dīvaina raksturība, ka trīs no tiem pieder pie Lacuanias saimes.

Latviešu katoļu studentu apvienības Dzintars vārdā S. Gabrāns norādīja, ka J. Grodņa idejiskais darbs zarojies daudzās organizācijās, viņam piedaloties vairāku dibināšanā. No studenšu korporācijas Aurora sveica Aija Bramane, bet Beveronijas Toronto kopas seniors J. Mežaks, sveicot lakuānus krāsu atsegšanas gadasvētkos, norādīja, ka Lacuaniai un Beveronijai ir kopīgas saknes seno letgaļu zemē, pateicoties J. Grodnim par darbu kopīgo interešu sargāšanā un veicināšanā. Toronto latviešu katoļu vienības priekšnieks K. Zeps jautāja, cik J. Grodņa zirgu gan vajadzētu, lai visus šī vakara novēlējumus pārvestu mājās, bet A. Putniņš, sveicot no Toronto latviešu kreditsabiedrības, jubilāram ieteica sapelnītos „miljonus noguldīt lielākajā latviešu bankā brīvajā pasaulē" (aplausi). Suminājumu turpinājumā runāja Latviešu dziesmu svētku biedrības Kanadā valdes priekšsēdis Ž. Šmits un Toronto latviešu katoļu vienības koŗa vadītājs A. Gertmanis, bet B. Senkēviča, runājot Latviešu preses biedrības Kanadas kopas vārdā, suminēja arī J. Grodņa dzīvesbiedri (aplausi) un norādīja, ka jubilārs, iestājoties par taisnu lietu, ievadrakstos „nav griezis ceļu pat pāvestam". Vēl runāja LNAK biroja vadītājs J. Rolavs un Kiceneras latviešu katoļu pārstāve M. Grauda.

Lacuanias sekretārs V. Miklašēvics jun. nolasīja luterāņu archibīskapa A. Lūša un katoļu prāvesta A. Peča (Austrālijā) un St. Mozgas sūtītos sveicienus. Toronto studenšu korporācijas kopas seniores Dr. A. Gailītes, studenšu korporācijas Varavīksne globālās seniores S. Upānes, Frat. Cursica Toronto kopas seniora O. Perro, Lettonias globālā seniora I. Alkšņa (kas pats šai dienā atzīmēja 50 gadu), Kanadas DV valdes, daudzu lakuāņu un citus individuālos rakstveida sveicienus savukārt nolasīja K. Znotiņš.

Pateicoties suminātājiem, J. Grodnis atgādināja, ka jubilārus godina un mirušos slavina, taču saprot, ka teiktais „nācis no sirds", bet nejūtas tā, ka dzirdētais attiektos tikai uz viņu vienu, jo ir tikai liela vēsturiska posma mazs loceklītis. Godinājums pienākas Latgalei par tās straujo augšupeju pēdējos 50 gados — laikā, kuŗa liecinieks viņš bijis, ko vēsturnieki nevar neievērot. Latgalei sākumā bija maz inteliģences, kāpa apstākļu dēļ latgaļi tikai samērā mazā skaitā izkļuva brīvajā pasaulē, bet to jaunā paaudze universitātēs svešumā ieguvusi proceņtuāli visvairāk akadēmisku gradu. „Būdams tikai viens no Latgales censoņiem," uzsvēra J. Grodnis, „es gribētu, lai šī vakara goddinājumi nebūtu domāti tikai man un manam darbam, jo tādu ir daudz, bet gan šim pēdējam pusgadsimtam, kuŗā Latgales censoņi soļojuši tik tālu uz priekšu, apliecinādami, ka patiešām varam dziedāt par Daugavas abām malām, vienu mēli un vienu zemi. Lai tas būtu godinājums un pateicība mūsu Latvijai un tās Latgales novadam. Jūtos priecīgs, ka esmu izraudzīts šī laikmeta godināšanai!" Pateicības runas nobeiguma daļā J. Grodnis lika sprēgāt humora dzirkstīm, pakavējoties pie personīgās dzīves un raksturojot, kā tā var ietekmēt sabiedrisko darbu un otrādi.

Pēc daudzajām suminājuma runām un dziesmām vakars beidzās ar saviesīgu dzīvi un deju priekos.

Amerikāņu žurnālistu atklājumi

Pēc 32 gadu vecā lietuviešu jūrnieka Kudirkas nesekmīgā bēgšanas mēģinājuma pērngada 23. novembrī vēl tagad amerikāņu presē parādās raksti, meklējot īstos vainīgos. Izmeklēšanā atrada vainīgos „grēkāžus", kam priekšlaicīgi bija jāaiziet pensijā. Krasta apsardzības Bostonas rajona komandierim, 56 gadus vecajam Elisam, viņa palīgam Braunam un kuģa „Vigilant" kaptein Jūstisam (Eustis) bija jāatstāj savas darba vietas. Daļa amerikāņu laikrakstu un žurnālu domā, ka šie trīs krasta apsardzības virsnieki nav bijuši tiešie vainīgie, bet tādi meklējami citur. Ziņu aģentūra UPI ziņo, ka ārlietu ministrijas pārstāvis norādījis, ka zvejas tiesību sarunas ir galvenās un bēgšanas mēģinājums izšķirams, ievērojot šos apstākļus. Teksasā iznākošais izdevums „Life Lines" ziņo, ka arī jaunajās vadlīnijās, kas izsniegtas krasta aizsardzībai, kā rīkoties līdzīgos gadījumos, nekas nav skaidri pateikts un ka tās ir tikpat neskaidras kā līdzšinējās.

Ja galvenie vainīgie tiešām nav krasta apsardzības virsnieki, tad tādi jāmeklē citur. Ņudžersijā iznākošais „The Herald of Freedom"raksta, ka vainīgie meklējami ārlietu ministrijā un nosauc arī atbildīgās personas. Tie esot padomju nodaļas darbinieki Eduards Kilhams 4219. istabā, Džeks Perijs 4225. istabā un Džēms Kolberts 4223. istabā. Visi trīs beiguši Kolumbijas universitāti Ņujorkā. Sevišķi garš saraksts ir par Kolberta gaitām. Pēc universitātes beigšanas viņš uzturējis ciešus sakarus ar šīs universitātes radikāliem profesoriem un studentiem. Viņš dzimis 1915. g. Kanadā, bet 1943. gadā ieguvis ASV pavalstniecību un precējies ar Evelīnu Spejeri, kas arī strādā ārlietu ministrijā.

Meklējot darbu pie ASV valdības, Kolberts atsaucies uz Kolumbijas universitātes profesoru Džozefu Čemberlenu kas ieņēmis augstāku amatu kreisi noskaņotā organizācijā „Institute of Pacific Relations". Šī profesora sekretāre Edīte Čemberlena bijusi padomju aģenta Vanderbilta Filda sieva. Tālāk minēti vairāki citi Kolberta domu biedri ar līdzīgu stāžu. Šajā ziņojumā arī norādīts, ka Kolberts ar savu sievu ārlietu ministrijā apzīmēti par vērumu.

Krasta apsardzībai nav nekādas grūtības dot patvērumu bēgļiem no Kubas, kas ir līdzīgā stāvoklī. Pēdējā gadā krasta aizsardzība ir palīdzējusi 270 kubiešiem iekļūt ASV un 12 gados patvērums dots 14,631 kubietim.

Kudirkas gadījumam, turpretim, bijusi cita piegarša, kas aizkavējusi krasta aizsardzībai veikt viņas cilvēciskos pienākumus. Kaut gan krasta aizsardzības virsnieki saņēmuši tikai padomu, tas tomēr saprasts kā pavēle. To devuši cilvēki, kas strādājuši aizkulisēs un atļaujot citiem saņemt sodu par slikto padomu, ja tā sekas nākot zināmas sabiedrībai. Pēdējā teikumā raksta autors ieteic kongresam izmeklēt ārlietu ministriju un tās darbību.

Tādi ir amerikāņu žurnālistu atklājumi.

V. Irbe

SAVIENOTAJĀS VALSTĪS

KLĪVLENDA

● Piecu gadu pastāvēšanas jubileju atzīmēja Klīvlendas latviešu draudzes kreditsabiedrība (Latvian Church Credit Union Inc.). 30. janvāŗa sapulcē. Kreditsabiedrība kā Klīvlendas Apvienotās draudzes financiāls palīdzības pasākums dibināta 1966. g. un 5 gados sasniegusi ievērojamus panākumus; tās darbību par ļoti sekmīgu atzinuši arī Ohio pavalsts revidenti, sevišķi 1970. darbības gadu, kuŗā apgrozījums sasniedzis $226.302.46. Pagājušais gads beidzies ar $11.378.73 atlikumu, no kuŗa rezerves fondā ieskaitīti $1.381, bet biedru dividendēs $10..035.11.

Gada sapulci ievadīja māc. I. Gaide ar īsu svētbrīdi. Kreditsabiedrības priekšsēdis H. Salaks sniedza plašu pārskatu par pagājušo darbības gadu. Piecu gadu darbību ar dažiem skaitļiem raksturoja vicepriekšsēdis A. Pētersons. Sekoja galvenā kasiera V. Rubovska un sekretāra I. Šalmes ziņojumi. Revīzijas komisijas priekšsēdis K. Miške atzinīgi vērtēja valdes un sevišķi grāmatvedes M. Puķītes darbu. Sapulces dalībnieki ar sirsnīgiem aplausiem izteica savu pateicību. Aizdevumu komisijas sekretārs A. Kriškāns nolasīja pārskatu par pērnajā gadā piešķirtajiem kredītiem. Sapulcē piedalījās 45 biedri, pēc veiktā darba pulcējoties Apvienotās draudzes namā pie kafijas galdiem un daloties sirsnīgās pārrunās, kā turpmāk vēl sekmīgāk „krāt zeltu resp. dolarus pūriņā".

J. E.

● Francija un Rietumvācija 2. februārī parakstīja vienošanos atļaut Rietumvācijas tiesām nopratināt vairāk kā 1000 apsūdzēto nacistu, kuŗi bija aizmuguriski notiesāti Francijā pēc Otra pasaules kaŗa un nekad nav bijuši tiesas priekšā. Līdz šim Otrā pasaules kaŗa sabiedrotie bija aizliegušī nopratināt kaŗa noziedzniekus, ar kuŗiem likumīgi rīkojušās sabiedroto autoritātes. Aizliegums aizkavēja vācu tiesnešiem samazināt sodus, ko bija uzlikušas sabiedroto tiesas.

Klīvlendas apvienotās draudzes, kredītsabiedrības valdes, revīzijas komisijas un aizdevumu komisijas locekļi, no kreisās: A. Beldavs, J. Šalme, H. Salaks, A. Pētersons, V. Rubovskis, Ž. Blušs, A. Kriškāns un K. Miške; iztrūkst grāmatvede M. Puķīte. Foto: P. Blūms

SVARIGI
Automobiļi uz Latviju
tikai uz īsu laiku
MOSKVITCH 408 IE
US $ 2875.-
ZAPOROZHETS ZAZ 966
$ 1895.-
Ļoti ierobežotā skaitā dabūjami, tāpēc nekavējieties ar pasūtinājumiem.
PASŪTINIET TIKAI
INTERTRADE EXPRESS CORP.
125 East 23rd. Street,
Fifth Floor
New York, N. Y. 10010. USA

Kultūras dienas Klīvlendā

Klīvlendas latviešu biedrības rīkoto Kultūras dienu 23. janvārī atklāja biedrības priekšnieks A. Piterāns. Sekoja sociālo zinību magistres Ilgas Šveches-Zemzaras referāts par tematu: „Modernās pasaules ietekme mūsu kultūras saglabāšanā". Šeši studējošie saņēma KLB stipendijas: Elizabete Gercāne, Haralds Junkers, Laila Kalna, Ieva Kruze, Māra Saule un Pēteris Turkopolis. Latviešu svētdienas skolas saņēma Pirmās latviešu kreditbiedrības pabalstu 600 dol., kuŗus sadalīja proporcionāli skolēnu skaitam. Koncertdaļā vairākumā piedalījās jaunā paaudze ar spēlētājiem, dziedātājiem, kokļētājiem, deklamētājiem un dejotājiem. Oficiālai daļai sekoja saviesīga sadzīve.

Kultūras dienu ietvaros 24. janvārī notika Klīvlendas apvienotās latviešu draudzes skolas teātŗa izrāde, Leikvudas vidusskolas zālē izrādīja Austrālijā dzīvojošā rakstnieka Ulža Siliņa lugu „Didzis un sargeņģelis", skolotāja A. Rubeņa režijā. Izrādei palīdzīgu roku bija sniegusi arī gleznotāja M. Gruzīte un draudzes skolas darbinieki — bērnu vecāki.

Skolas teātŗa uzdevums ir stiprināt skolēnos latviešu valodas teikumu uzbūves izjūtu, nostiprināt pareizu vārdu kārtību, locījumu lietošanu un arī paplašināts vārdu krājumu. Uzveduma mērķis ir arī padziļināt latviešu valodas zināšanas, ieaudzināt darba prieku, pieradināt bērnus latviskai kopībai un mācīt iepazīt mūsu skatuves mākslu.

J. E.

TOWN & COUNTRY
REAL ESTATE LTD.
V. PALMA PĀRSTĀVIS
TORONTO 12., tel. 783-7246 377 GLENGARRY AVE.,

NEMAKSĀJIET VELTI ĪRI. IZMANTOJIET MŪSU IZDEVĪGO KREDITĒŠANOS UN MAZĀS IEMAKSAS. IEPĒRCIET PAŠI SAVUS ĪPAŠUMUS!

Danforth — Pape: 2-stāvu 6 istabu māja, garāža. Cena $21.500, iemaksa $3.000. Atlikums uz vienu atklātu 9½% 10 gadu obligāciju.

Yonge — Lawrence: Atsevišķa 6 istabu dubultķieģeļu māja, garāža. Cena $27.500, iemaksa $5.000.

Avenue Rd. — Lawrence: Atsevišķs 5 istabu dubultķieģeļu bungalovs. Ūdens ejas apkure, privāts iebraucamais ceļš un garāža. Liels dārzs.

UZTICAMIEM MĀJU PIRCĒJIEM PALĪDZAM IZTRŪKSTOŠO VAI VISU NAUDU IEMAKSAI SAGĀDĀT BEZ GALVINIEKIEM UZ 6 GADIEM. UZ VISIZDEVĪGĀKIEM NOTEIKUMIEM. NESAISTOŠAI INFORMĀCIJAI MĀJAS LIELĀ IZVĒLE VISĀ PILSĒTĀ.

SARIKOJUMU KALENDĀRS
TORONTO

13. februārī — plkst. 6 vakarā Latviešu namā Gaujas (16.) gaidu un Rīgas (72.) skautu vienību 20. gadasvētki.

14. februārī — Latviešu saimnieciskо darbinieku diena Latviešu namā.

18. februārī — plkst. 8 vakarā Latviešu namā inženieru un tehniķu kopas sanāksme. Referēs inž. K. Buliņš par tematu: Laikraksta papīra ražošana.

20. februārī — pl. 6 vak. Latviešu namā Toronto latviešu katoļu katoļu vienības atzgaveņa pankūku vakars ar speciālu programmu.

20. februārī — pl. 8 vak. DV namā DV Toronto nodaļas gadskārtējais karnevāls.

21. februārī — pl. 5 pēcp. Latviešu namā TLTA ģimnazijas talantu vakars.

25. februārī — pl. 8 vak. Latviešu namā māc. R. Ekšteina referāts „Zinātnieki paredz cilvēka bojā eju". Dziedās baritons Pēteris Gaistauts.

27. februārī — plkst. 7.00 vakarā DV namā, 125 Broadview Ave. tradicionālais Ventiņu vakars. Piedalīsies ansamblis „Ceļinieki" (Vilis Ādlers). Līdsi ņemami groziņi.

28. februārī — pl. 4 p.p. DV namā Dr. S. Treilones referāts „Tilts uz jauno paaudzi" ar filmas izrādi un diskusijām.

6. martā — pl. 7.30 vak. DV namā draudzības vakars ar priekšnesumiem un deju.

7. martā — pl. 4 pēcp. Latviešu namā Raiba pēcpusdiena. Latviešu nama valdes sarīkojums.

13. martā — TLB kostīmu balle „Laimes riteņi", Latviešu namā pl. 7.30 vakarā. Masku godalgošana.

14. martā — plkst. 4 pēcp. Latviešu namā latviešu jaunatnes mūzikas pēcpusdiena. Latviešu nama dāmu komitejas sarīkojums.

21. martā — plkst. 6 vak. Bikforda vidusskolas zālē DV teātŗa izrāde Molnāra „Spēle pili".

25. aprīlī — plkst. 3 pēcp. Yorkminster Park baptistu baznīcā, 1585 Yonge Street, Apvienoto ASV un Kanadas latviešu baptistu draudžu koŗa 22. Garīgo dziesmu diena. Piedalās solisti un simfoniskais orķestris.

1. maijā — pl. 8 vak. DV namā maija balle ar maija karalienes vēlēšanām.

18. maijā — ALT Vašingtonas ansambļa viesizrāde, Anālava Egļa „Bezkaunīgie vecī".

HAMILTONA

20. februārī — pl. 7.30 vakarā tradicionālais karnevāls — Monte Carlo Pigbridžā — Rainbow zālē, Sanford un King ielu krustojumā. Spēlēs DV kapella „Runči trimdā". . .

Kārlis Draviņš

Ko zinām par seno baltu dzīves telpu?

Tagad, kad atkal un atkal par jaunu tiek diskutēti mūsu tautas pastāvēšanas vai varmācīgas iznīcināšanas jautājumi, daudzkārt tiek skartas arī problēmas, cik tālu sniegusies mūsu tuvo radu — citu baltu tautu un cilšu kādreizējā, daudz plašākā dzīves telpa. Par to rakstīts diezgan daudz, bieži vien izsakot diezgan atšķirīgus uzskatus. Problēmas risināšanā piedalījies ne mazs skaits dažādu nozaŗu zinātnieku — valodnieki, vietvārdu pētnieki, antropologi un archaiologi. Nav šaubu, ka vispareizākās atbildes, patiesos apstākļus skaidrojot, varētu būt iegūtas, ja būtu radušies kādi darbi, kur būtu izvērtēti minēto un eventuāli vēl citu zinātņu atzinumi, lūkojot noskaidrot, kur un ciktāl tie saskan un balsta vienu otru, ar to visticamāk tuvojoties patiesībai.

Kāds plašs šāda sintetiska rakstura darbs nācis nesen klajā Maskavā, turienes Zinātņu akadēmijas izdots. Tā autors V. Sedovs mēģinājis aplūkot austrumu slavu, īpaši baltkrievu pagātnes jautājumus (grāmatas virsraksts tulkojumā: Dņepras augšgala un Piedaugavas apgabalu slavi), tomēr šis darbs reizē ir arī austrumu un dienvidu baltu tautu un cilšu aizvēsturiskās dzīves telpas apskats. Savā kādas 200 lappuses biezajā darbā tā autors raudzījis koncentrētā kopsavilkumā saskaņot dažādu zinātņu nozaŗu jaunāko pētījumu rezultātus. Speciālistam domāta, šī grāmata sniedz ļoti plašu aplūkojamo problēmu bibliografiju.

Mūsu uzmanību īpaši var saistīt daudzās iespiestās kartes. Sastādītas pēc pēdējiem pētnieku atzinumiem, tās rāda arī baltu tautu kādreizējo plašo dzīves telpu tagadējās Krievijas un arī Ukrainas apgabalos, kas pie tam svarīgi, nu jau iezīmētu gluži noteiktām un nepārtrauktām robežu līnijām. Galvenais pamats te ir bijuši nesenā pagātnē ievērojami papildinātie vietvārdu, it īpaši ūdeņu vārdu pētījumi tagadējās Ukrainas un Krievijas dažādos novados.

Īpaši vērtīgi, ka tagad sakrājies arī pietiekami daudz pētījumu materiālu par to, kur senbaltiem bijusi tieša saskare ar indoeiropiešu irāņu nozarojumu tautām, dzīvojušas Krievijas dienvidu un dienvidaustrumu daļā. Šie apvidi ilgi bijuši vēsturē labi pazīstamo skitu un sarmatu apdzīvoti.

Šis apgabals, kur blakus sastopami tiklab baltu, kā irāņu izcelsmes vietvārdi, ir kādreiz baltu apdzīvotā areāla vistālākajā dienvidaustrumu stūrī, apgabalā abpus Seimas upes (tā ieplūst Desnā, pēdējā savukārt Dņeprā, nedaudz tālāk uz dienvidiem no Ķijevas, Ukrainā). Šis senais baltu un irāņu tautu saskares apvidus, kā redzams V. Sedova kartēs, ir bijis austrumos no Černigovas un tanīs rajonos, kur tagad ir Konotopas, Ļvovas un Kurskas pilsētas — tātad, tālu uz dienvidiem no Brjanskas un Orlas. Ja mūsu valodā šādas baltu saskares ar irāņiem nekādas kaut cik dziļākas pēdas nav atstājušas, tad gan tāpēc, ka tie balti, no kuriem vēlāk izveidojās latviešu tauta (latgaļi, sēļi, zemgaļi, kurši) dzīvoja tagadējā Latvijā un nedaudz tālāk aiz tās jaunlaiku robežām — tātad, senbaltu areāla pretējā, tālajā ziemeļrietumu stūrī.

Spriežot pēc archaiologu atradumiem un vietu vārdiem, dienvidos seno baltu etnografiskā robeža gājusi, sākot no prūšu un jatvingu zemēm, apmēram no Brestļitovskas (pie Bugas upes), mazliet nosliecoties uz dienvidiem, pa Pinskas purvu un Pripjetas upes ziemeļu piekrastes apgabaliem, sasniedzot Dņepru nedaudz zemāk par Sožas ieteku tanī. Dņepras kreisajā krastā seno baltu pēdas konstatētas kādā smailākā, vadžveidīgā izvirzījumā pat līdz Desnas ietekai šinī upē, t. i., līdz pašai tagadējai Ukrainas galvaspilsētai Ķijevai.

Pēdējo gadu pētījumi atļauj arī daudz skaidrāk nekā agrāk pārredzēt senbaltu izplatības robežas ziemeļaustrumu virzienā. Pēc vietvārdu liecībām spriežot, šis baltu (kādā daļā, vismaz, austrumu galindu) novadu robežas stiepušās no Daugavas augšgala gar Volgas augšteci un tālāk uz austrumiem gar šo upi — gar tagadējo Rževu un Kaļiņinu (Tveru) apmēram līdz Saveļjevai Volgas krastā (uz ziemeļiem no Maskavas), pēc tam pagriezdamās dienvidaustrumu virzienā un aizliedama tālāk apmēram līdz Maskavas upes ietekai Okā.

Baltu kaimiņi uz ziemeļiem no minētās robežas, kā to neapšaubāmi pierāda vietvārdu, archaiologu un antropologu pētījumi, bijušas somugru tautas.

Bez minētiem novadiem baltu apdzīvotā apgabala ziemeļaustrumos viņu pēdas konstatētas kādā vēl tālākā apgabalā gar Volgu uz leju, Ščerbakovas (Ribinskas)un Jaroslavas virzienā. Vērojams, ka šie vistālākie austrumbalti, dzīvodami somugru tautu vidē, drīz vien tanī iekusuši un asimilējušies. Kā zināms, ne viens vien baltu vārds pārgājis Volgas somugru tautu valodās, jādomā, no šīm kādreizējām austrumbaltu etniskām vienībām, viņu kaimiņiem. Tie, vismaz pagaidām, arī ir vienīgie, trūcīgie lieciniekі, kas atļauj kaut ko spriest, kāda šo mūsu radu kādreizējā valoda varētu būt bijusi.

Iepazīstieties ar plašāko un kopš 20 gadiem rēgulāri iznākošo

Daugavas Vanagu Mēnešrakstu!

Iznāk 6 reizes gadā, ik otru mēnesi.

Raksti: Latvijas brīvībai, ideoloģijai, literātūrai, mākslai, atmiņām vēsturiskā nozīmē un aktuālitātēm.

Abonēšanas maksa ASV un Kanadā par 3 numuriem $2.75, 6 — $5.50, atsevišķs numurs $1.00.

Pasūtīšanai: Mr. K. Bencens, 223 High Park Ave., Toronto 165, Ont., Canada.

20. februārī plkst. 8 vakarā
DV namā, 125 Broadview Ave., Toronto
KARNEVĀLS

Baigais juceklis

A. BRŪVERA DEKORĀCIJAS ▪ LABĀKO MASKU GODALGOŠANA ▪ ATSPIRDZINĀJUMI ▪
SPĒLĒS H. ARRO DEJU KAPELLA
Ieeja $ 3 no personas, maskās $1.50

Visus laipni ielūdz
DV TORONTO NODAĻA

Hamiltonas DV nodaļa rīko sestdien, 20. februārī, pl. 7.30 Rainbow zālē
(Sanford un King)

Monte Carlo Pigbridžā

PILNA BUFETE ▪ UZKODAS ▪ BALONI ▪ CEPURITES ▪ LOTERIJA ▪

Spēlēs DV deju kapella „RUNČI TRIMDĀ"

IEEJA: $3.00,
studentiem puscenā.

Apmeklēt lūdz
HAMILTONAS
VANADZES UN VANAGI

SPECIĀLI UZ LATVIJU PILNĪGI SAMAKSĀTI SAŅEMEJAM NEKAS NAV JAPIEMAKSĀ

10 mārc. cūku tauki, 10 m. baltie kviešu milti, 10 m. rīsi un 10 mārc. cukurs.
Speciāli 1 ..... US $47.00

VISVĒRTĪGĀKĀ DĀVANA JŪSU PIEDERĪGAJIEM MĀKSLĪGIE KAZOKI

Fantastiska vērtība — plaša izvēle: Minks (vienkrāsains vai svītrains), karakuls vai aitādas.

10 galvas lakati $46.80
5 vilnas ar lielām vai mazām puķēm vai turku musturu, un 5 zīda — dažādās krāsās. Pasūtinot ar gaisa pastu, $8.50 piemaksa.

Pilna cena tikai $99.00
Speciāls kombinējums $126.00 ar LIELU VĒRTĪBU
3 jardi ziemas mēteļa drāna kungiem, 100% vilnas, 3 j dāmu ziemas mēteļa drāna, 3,5 j kungu uzvalka drāna, 3 j dāmu ziemas kleitas drāna, 2 palagi (dubultlieluma), 2 spilvena pārvalki un 6 frotē dvieļi.

Vēl daudz citu speciālpiedāvājumu. PIEPRASIET MŪSU ILUSTRĒTO CENRĀDI.

Pasūtiniet tagad tikai
INTERTRADE EXPRESS CORP.
125 East 23rd. Street,
New York, N. Y. 10010
TĀLR. 982-1530
PIEPRASIET MŪSU BEZMAKSAS ILUSTRĒTO CENRĀDI

Dieva mierā aizgājusi

Pauline Liepiņa

dzim. Ķigurs

dzimusi 1881. gada 11. novembrī Lādes pagastā,
mirusi 1971. gada 9. februārī Toronto

Bet nu de tiecas pēc labākas — tas ir, debesu tēvijas
(Vēst. ebrejiem 11, 16)

Viņu mīlā pieminā paturēs **meitas, znots, mazbērni un mazmazdēls**

Lize Tontegode

dzimusi 1894. gada 1. aprīlī
mirusi 1971. gada 18. janvārī Toronto

Sv. Jāņa ev. lut. latviešu draudzes Toronto PALĪDZĪBAS FONDS

Tu esi ienācis citā laikā. . .

(Pārnesums no 3. lpp.)

nīcas: tiem ir savas romāna „normas", un ja tā, tad atliek tikai pielikt mērkoku (lineālu), lai noskaidrotu, cik nepiedodamu likumu romāna uzbūvē. Skaidrs, ka „Ķēves dēls Kurbads" Jāņa Turbada noveidojumā nav pasaka, drīzāk jau tad — romāns. Bet romāna pretenzijas autors pats savam darbam nepieraksta, tātad — ko iesākt? Mēs varētu runāt arī par joku stāstu, feļetonu. Bet — no otras puses — „Ķēves dēlā Kurbadā" ir tik svaigas un vērtīgas literārī radoša darba fineses, ka tam nebūt negribas piesiet drusku „ar lētuma raksturu" aplipušo latviešu terminoloģijas feļetona vārdu. Turbads nav nekāds Ačuks, un Turbada darbs nekāds stāsts par Burbuļmāti. Tajā ir nopietnas literāru ieceru iezīmes, tajā ir vairāk nopietnības, nekā daudzi (nav jau nemaz tik grūti kļūt par pareģi!) gribēs atzīt. Tātad —

Traucētājs elements Turbada „Ķēves dēlā Kurbadā" ir īpašvārdu komikas elementa lietošana. Bet vārdu komika ir bīstama laipa, staigājot ar daudzmaz literārām ambicijām mugursomā, jo vārdu izērmošana ir dienas lapu serijhumoristu vienkāršākais paņēmiens. Akuracējs, Nabasurbis, Abrasdibens ir vārdi, kas vismaz man rada traucētāju iespaidu, „lūzt laukā" no kopainas, ko Turbads spējis uzburt ar gluži vienreizēju skaistumu. Bet, ja nu pie šiem tomēr var pierast tā, lai tos vairs neievērotu, tad kā gruži paliek un grauž tādas vietas romāna sākumā, kā „paņēmis līdz uz Saipa lugu „Pūt vai nepūt", „Akuracējs . . . Kas sarakstījis Ar kaujas karogiem uz lūpām" un līdzīga pazīstamu vārdu un jēdzienu „komiskošana". Nekā noziedzīga jau tur nav, un „pietātes trūkumā" autors godīgi atzinies jau sākumā. Btet nekā pozitīva šajā „paņēmienā" arī nevar sajaust, īpaši ja tālāk Burtnieks, Laimdota, Māra u.c. īpašvārdi lietoti nepārveidoti, ko viegli varētu izdarīt: Kurtnieks, Dotlaima . . .

Šī „komika" skan sekli, salīdzinot ar, piemēram, tik lieliski izdevušos vietu, kā —

— Ieradās Ņirga, galīgi samircis. „Zini, Burtniek, tev tas ūdens ezerā galīgi slapjš. Pērn tak tāds nebija." „Nebija, pērn bija krietni vien sausāks. Bet tagad, ja nesteidzas, var izmirkt līdz ādai . . ." — Kā visiem zināms, Burtnieka pils ir ezerā zem ūdens, nogrimusi; un visiem, kas nāk un iet, jāiet pa ūdeni kā citkārt pa „sausu gaisu."

Kurbada gaitām pa, un cauri, un šķērsām mītiem var sekot ar interesi un spriegumu, taču pēc Kurbada nonākšanas Jaugas kalnā pie Veļu mātes, no kurienes viņu atlaiž, lai „nerastos nepatikšanas", stāsta turpinājumā it kā var nomanīt autora iekšdedzes spēka samazināšanos un grāmatas nobeigumā dažai labai vietai ir drusku tāds kā „meklēto efektu" raksturs.

Pārlasot tagad — pēc desmit gadiem (ar manuskriptu iepazinos sakarā ar nodomu publicēt Jaunā Gaitā) — Turbada darbu, liekas, saožu trimdas pirmā gadu desmita nometņu laiku vārdu izvēlē, humora nokrāsā, joku patapinājumos. Uz mēles gluži kurbadisks izsaukums: — Tu esi ienācis citā laikā, Kurbad! Tu esi savam izgājis cauri!

Un tā laikam ir. Ja 1959. g. Kurbada fragmenti vien izraisīja vārenus par un pret, un grāmata droši vien nebūs pa prātam dažam labam arī tagad, tad visam tam ir maz nozīmes, turpretī latviešu literātūra, latviešu proza ir pa šiem desmit gadiem paspējusi soļot tā, ka „Ķēves dēls Kurbads" liekas vairāk kā relikvija no kāda bijuša laika posma, mīļi glabājama un paslepus pat varbūt pielūdzama. Grāmatas jaunināt̄āja un iedvesmotāja nozīme saskatāma, turpretī, tajās ierosmēs, ko tā spēj dot prozas autoriem jaunu darbu rakstīšanai „bez pietātes". Tas vien ir daudz.

Pa caunas pēdām

(Pārnesums no 3. lpp.)

janvārī, dalībnieki vienprātīgi atzina, ka darbs turpināms, lai pēc kursa sistēmātiskā pārskata tuvāk iepazītos ar atsevišķiem dzejniekiem. Šim nolūkam tika izraudzīti Jānis Medenis, Eriks Ādamsons un Aleksandrs Čaks, nākamo sanāksmi paredzot 21. februārī plkst. 10 rītā. Tā kā iepriekšējā kursā lektoram visgrūtāk nācās „izspiest" no kursa dalībniekiem mājas darbus, tad pēc jaunās kārtības katrā sanāksmē, bez vadītāja, savu tiesu būs sagatavojuši arī kursa dalībnieki. Kā visi rūpīgie skolotāji, J. Bičolis rūpējās ne tikvien par sava priekšmeta tiešo pasniegšanu, bet arī, kā iegūtās zināšanas varētu paplašināt klausītāju spējas un apvāršņus. Liekas, ka viņš vēl nav atteicies no ieceres kursu rezultātā sakārtot dalībnieku rakstu krājumiņu.

D. V.

IZĪRĒJAMA
mēbelēta istaba (silta, klusa un lēta)
Zvanīt Toronto 922-2268

1971. gada jaunie modeļi
CHEVROLET CHEVELLE
CAMARO
OLDSMOBILE CHEVY II
Tagad izdevīgākais laiks iegādāties pagājušā gada automašinas par pazeminātām cenām

Robertson motors Ltd.
1555 DANFORTH AV., TORONTO 6.
HANS PLAUDE TĀLR. HO 6-1131
SAZINIETIES AR MŪSU FIRMAS LATVIEŠU PĀRSTĀVI:

TAUTIEŠI!

Ir pēdējais laiks pasūtināt

IESVĒTĪBU

IELŪGUMUS

MĒS IESPIEŽAM

Laulību un iesvētību ielūgumu kartes

Labs darbs. — Mērena cena.

PASŪTINĀJUMUS LŪDZAM NODOT LAIKUS.

AMBER PRINTERS & PUBLISHERS LTD.

Tel. 921 7121 (Code 416)

491 College St., Toronto 174 Ont. Canada

Laikrakstam LATVIJA AMERIKĀ

491 College Street, Toronto 4, Ont.

Lūdzu sūtiet man laikrakstu LATVIJA AMERIKĀ

līdz ..... uz ..... mēnešiem un šādā adresē:

Mr. Mrs. Miss .....

Adrese: .....

.....

Pievienoju Money Orderi, čeku vai skaidrā naudā $.....

..... abonementa uzsākšanai/pagarināšanai.
(Nevajadzīgo svītrot)

Paraksts .....

Abonēšanas maksa

Kanadā un ASV		Eiropā un Austrālijā	
1 gada abonements	$21.00	1 gada abonements	$16.00
6 mēnešu „	$11.50	6 mēnešu „	$ 8.50
3 mēnešu „	$ 6.00	3 mēnešu „	$ 4.50
1 mēneša	$ 2.50		

SKAISTA DĀVANA BĒRNIEM

Iznākušas Ellas Andersones

PASAKU GRĀMATAS BĒRNIEM

SARGEŅĢELIS $1.80

Saturā: Divas eglītes, Sargeņģelis, Dviņu eglītes

RŪĶIS LABDARIS $1.80

Saturā: Rūķis Labdaris, Lausks

Valijas Mērnieces illustrācijas un grāmatu apvalks

Grāmatas dabūjamas DV grāmatnīcā,
491 College Street, Toronto.

SAIŅI UZ BALTIJAS VALSTĪM un P.S.R.S.

Bez muitas: Motocikli, veļas mazgājamās mašīnas, televīzijas aparāti, ledusskapji u.t.t. Automašīnas lūdzam pieprasīt pirmās, jo to daudzums ierobežots. Jūs varat pasūtināt pārtikas saiņus līdz 40 mārciņām. Mēs pārsūtām apģērbu saiņus līdz 19,75 mārciņām. Visi sūtījumi ir apdrošināti. Mūsu veikalā ir plašā izvēlē dažādi materiāli apģērbiem un citas preces.

Ātra apkalpe ● Slēgts trešdienās ● Atvērts no plkst. 9 rītā līdz 7 vak., sestdienās no pl. 9—5 pēcp.

BALTIC EXPORTING Co.
480 Roncesvalles Ave.,
Toronto 3, Ont. tālr. LE 1-3098

A. EGLĪTIS — TV RENTAL

17" — $ 8.- mēnesī
21" — $ 9.- mēnesī
23" — $10.- mēnesī
161A Roncesvalles Ave., Toronto, tel. LE 7-1401

ROSAR-MORRISON FUNERAL HOME LTD.

TELEPHONE 926-1408 • 467 SHERBOURNE STREET, TORONTO 5, ONTARIO

RŪPĪGA UN SMALKJŪTĪGA

APBEDĪŠANAS CEREMONIJU

IZKĀRTOŠANA

AUSTRA ŠMITS

DĀMU FRIZIERSALONS

737 Bloor St. W., pie Grace, Toronto. LE 5-6792

Atstājiet savas krāsainās un melnbaltās filmas attīstīšanai un kopēšanai

DV Grāmatnīcā, 491 College St., Toronto 174, Ont.

Gomulkas krišanas istie cēloņi

RAIDIJUMS UZ OKUPĒTO LATVIJU NO MADRIDES

Viens no lielākajiem un pazīstamākajiem mūsdienu vācu rakstniekiem Ginters Grass devis apcerējumu par Ļeņinu un diktatūru. Šis raksts jo vairāk ievērojams tāpēc, ka Ginters Grass aizvien tika līdz šim uzlūkots par marksistu un visu kreiso novirzienu „parādes zirgu". Ja vien bija nepieciešams kāds protests pret amerikāņu karu Vietnamā, vai pret militārdiktatūru Grieķijā un pret ikvienu parādību pasaulē, pret kuru sarkanajiem protestēt bija izdevīgi, tad redzamais rakstnieks aizvien bija pie rokas! Ginters Grass ir Rietumvācijas sociāldemokratu partijas biedrs, kas vēlēšanu laikā dodas niknās aģitācijas kampaņās pret lielo labā spārna partiju — kristīgajiem demokratiem. Tagad rakstnieks publicējis apcerējumu, kur teikts:

„Pašreiz, kad ar 1970. gadu izbeidzas Ļeņina gads un sākas jaunais — mākslinieka Dīrera gads, vēlos kā sociāldemokrats nākt klajā ar savu revizionistisko rakstu. Polijā nevis Gomulka bija tas, kas piedzīvoja sakāvi. Neveiksminieks nav neviens cits, kā Ļeņins pats. Nevis sastingušais, partijas līnijai uzticīgais un daudzos cietumos smakušais Gomulka atklājis komūnistisko sistēmu, kurā viņš piedzīvoja neveiksmi. Vainīgs ir, nemirstīgais un nekļūdīgais Vladimirs Iļjičs Ļeņins, kas izdomāja un īstenoja centrālistiski vadīto un birokrātiski pārvaldīto partijas diktatūru, kas nav nekas cits, kā īsts velna aplis. Ļeņinu uzskatu par ģeniālāko aplamības konstruktoru modernajā vēsturē. Viņš ir tas, kuŗa statuju nu vairs nedrīkst pakustināt pat ne druscin. Ļeņins galu galā taču ir tas, kas tik neapdomīgi apgājies ar varu, ka viņu apbrīno pat diktātori ar fašistisku praksi un lielkapitālisti ar savām ilgām pēc tā sauktā lieluma. Ļeņins tomēr ir un paliek tas, kuŗa autoritāti neapstrīd pat tie, kas sevi apzīmē par cīnītājiem pret autoritāriem režīmiem. Un pie visa tā ir zināms, ka Ļeņins jau 1902. gadā ar manipulāciju palīdzību un pretrunā ar marksistisko teoriju saskaldīja krievu strādnieku kustību divās frakcijās, vēlākajās boļševiku un meņševiku partijās. Jāzina arī tas, ko vēsture ar faktiem pierāda: Cik maz gan slavenā 1917. gada oktobŗa revolūcija patiesībā bija revolūcija un cik nepārprotami tā bija mazākuma — boļševiku pučs, sazvērestība pret revolūcijas meņševiku valdību. Nav iespējams izskaistināt un noslēpt, ka Ļeņins likvidēja gan demokratisko satversmi pašu, gan arī daudzus tās aizstāvjus, tās vietā liekot partijas virsslāņa diktatūru. Ļeņins atņēma varu strādnieku padomēm un dažus gadus vēlāk ar Trocka palīdzību sagrāva strādnieku un matrožu sacelšanos. Krievijas sarkanais diktātors nodibināja ideoloģisko un saimniecisko centrālismu un viltoja zinātnisko marksismu, padarīdams to par partijas doktrīnu."

Ginters Grass savu apcerējumu par Ļeņinu un diktatūru turpina sekojoši: „Vajaga tikai palasīt, cik nepārprotamā veidā sociālisti — Roza Luksemburga un Maksis Adlers tūliņ pēc boļševistiskās diktatūras nodibināšanas nāca klajā ar brīdinājumiem. Viņu brīdinājumus noslaucīja vienkārši no galda kā 'revizionistisku pļāpāšanu'. — Brīvība vienīgi tikai valdības piekritējiem, vienīgi tikai vienas partijas locekļiem, lai arī cik daudz viņu būtu, nav nekāda brīvība. Brīvība aizvien ir tāds stāvoklis, kad brīvība piešķirta arī citādi domājošiem. — Tā toreiz teica Rosa Luksemburga, bet līdz pat šai dienai tā nav uzklausīta. Visi pieminētie pierādījumi tomēr acīm redzot nav pietiekami, lai marksisma un ļeņinisma kopā samīcījumu atzītu un apzīmētu par māņticību ar smagām sekām. Jo, boļševistiskās scholastikas veiklie gudrinieki vienmēr apgalvos un iestāstīs, ka Ļeņins ir tas pats, kas ticīgajiem katoļiem Pēteŗa ķlints, uz kuŗas var būvēt komūnistisko baznīcu. Taču Ļeņinam un viņa produktam — Staļinam ar Kārli Marksu un viņa sociālo utopiju ir tikpat maz sakara, cik ķeizaram Konstantīnam ar Jēzu Kristu un viņa cilvēkmīlestību. Romas ķeizars Konstantīns bija tas, kas pirmais ar Kristus ševiku un meņševiku partijās. Jāzīmi karogā izcīnīja militāru uzvaru."

Tālāk Ginters Grass velk zināmas paralēles starp katoļu baznīcu un komūnistisko sistēmu, aizrādot, ka abos gadījumos dziļas reformas skartu viņu nemaldības doktrīnu un būtu jāatsakās no chierarchistiskās kārtības. Nemaldīgie ir kļuvuši par savu pretenziju gūstekņiem. Grass tad jautā: „Ko gan lai es galu galā saku Ļeņina gadam aizejot? Vai pastāv cerība, ka kāds, no kuŗa atkarīgs marksistiski ļeņiniskais svēto dievināšanas kults, ka kāds beidzot varētu sākt šaubīties? Nav ticams! No jebkādām šaubām brīvie ļeņinisti, būdami vienīgās patiesības īpašnieki, tās patiesības, kas viņus padara svētus, ir jebkādai citai pamācībai nepieejami un no savas ticības apsēsti. Viņiem šķiet, ka tie izpildījuši savu normu, apzīmējot Staļinu par vienīgo vainīgo visās nebūšanās. Izskatās tā, it kā Staļins būtu bijis kādu tumšu spēku neizskaidrojamās gribas produkts, apmēram tāds pats, kāds bijis Hitlers, kas piemeklējis apmēram tajā pašā laikā vācu tautu!" Rakstu par Ļeņinu Ginters Grass nobeidz šādi: „Pretstatā sniegam, diktātori nekrīt no debesīm. Vēsturi, cik absurdi tā arī mums izliekas, veido cilvēki. Filozofa Hēgela tā sauktais pasaules gars kā fantoms jādelē cauri vienīgi dažiem rietumvalstu universitāšu nezinātniskajiem semināriem. Gomulkam bija jākrīt tāpēc, ka viņam ar Ļeņina doktrīnu neizbēgami bija jācieš neveiksme. Vai viņa pēctecis Gīreks šo milzīgo maldu un aplamību konstrukciju pareizi saskatīs un mēģinās, cik iespējams, no tās tikt vaļā? Aizvien vēl Ļeņins, nebojāts un lielāks nekā normāls cilvēks, stāv uz katoļiem Pēteŗa ķlints, uz kuŗas var būvēt komūnistisko baznīcu. Taču Ļeņinam un viņa produktam sakara, cik ķeizaram Konstantīnam neesot lielāka par ieejas cenu, bet vēsturiskā ironija neesot apslēpusi. K. Barnete TV izrādē šo filmu izvērta komiskā parodijā, jo sentimentu ir viegli karikēt. Nacionālā grāmatu vērtēšanas komisija šo romānu izsvitroja no saraksta, jo tas esot bānāls, bez literāras vērtības. Uz to autors aizrādīja, ka tā neesot nacionāla, bet šaura augstākās klases komisija. Citiem vārdiem, Sigals ieskata, ka ja kāds darbs izplatās lielās masās, tad tas ir nacionāls.

Problēma te nav vairs romāns, bet publika, kas to lasa. Tā ir dziļa, neizpētīta problēma skolotājiem un psichologiem.

Egils Kalme

Komerciāls romāns

E. Sigala romāns „Mīlas stāsts" jau vienu gadu ir amerikāņu „bestsellers". Tas ir arī filmēts. Šis 130 lp. garais romāns ir ienesis tā autoram miljonus, kaut arī literārā vērtība tam ir zema. Tas nav „seksa" gabals un īpaši tādēļ ir interesanti ielūkoties neparasto sekmju noslēpumā.

Izlutināts miljonāra dēls sastop trūcīgu maiznieka meitu augstskolā, iemīlas tajā un apprec pret tēva gribu. Lādzīgajai sievai vēlāk autors liek nomirt, lai iežēlinātu lasītāju.

Anšlavs Eglītis aizrādīja, ka romāna raksturiem trūkst savdabības un ka autors ir lietojis publikas raudināšanas techniku. Citiem vārdiem, tā ir sentimentālitāte, kas raksturīga ikvienai populārai mākslai. Salkani emocionālās vietas vietām sālītas ar banāliem žargona vārdiem, ar kuŗiem jaunieši mēdz nosegt jūtīgumu, kas dažkārt dīgst aiz bravurīgās un egoistiskās cietsirdības. Cietsirdība raksturīga cilvēka dzīves posmā, kad persona vēl nav izaugusi līdz apziņai un nespēj aptvert otra ciešanas. Mūsdienās šī bravūra izpaužas cinismā un ironijā. Romānā ir mūsdienu lokālā izteiksme, ko lasītāji var lasīt un uztvert bez piepūles. Tas ir laikmetīgs romāns un sagaidāms, ka aizies laikam līdz.

Nobriedušu lasītāju romāna personu izdarības nepārliecina. Iespējams, ka nepārliecina arī romāna lasītājus — jauniešus, bet viņu rīcības motivācija nebalstās uz pārliecības, bet emocijām. Tas ir pretrunā ar mākslas principu, ka dzīve bieži norit bez loģikas, bet mākslā tai jābūt. Vecās paaudzes principi jauniem liekas jocīgi, piem., J. Salingera romānā „The Catcher in The Rye". Apdomība un pakāpeniska mērķtiecība nav jauno paradums. Viņi meklē īsceļu, cenšas sasniegt mērķi ar pārlēcieniem.

Sigals ir pārrakstījis dažas nodaļas 28 reizes, lietojis mūsdienu žargonu, aprautus teikumus, pārkāpis gramatikas likumus, un smagi pūlējies, lai ar fotografisku precizitāti attēlotu jauniešu sentimentu.

Amerikāņu tieksme ir radīt mākslu masām, piem. TV programmas. Vidusmēra lasītāji var vieglāk līdzdzīvot tipiem nekā savdabīgiem raksturiem. Mākslas darbā rakstniekam parasti jābalansē uz šauras takas starp individuālu raksturu un tipu. Žurnāli prasīt prasa stāstus masām, lai lasītājs varētu identificēt sevi. Kritiķi prasa vienreizīgus raksturus, kuŗus parastā amerikāņu nama māte, kas visvairāk pērk žurnālus, nespēs saprast un izjust. Sigals veidojis savu romānu tikai masām, lietojot šodienas jauniešu kroplaino izteiksmi un saraustīto dzīves veidu. „Time" kritiķis par šo filmu raksta, ka aistētiskā vērtība tai

„Skaties tik, viņš bijis pat Teksasā, un ar savu ģitaru", latviešu mūzikas un dziesmu vaditāja Nameja Batraka ģitaras kasti Toronto pētot, šādus lipekļus iespējuši Daimis Ķivlenieks(pa kreisi) un Imants Kārkliņš.

Foto: J. Liģera

apdrošināšana plus

VALD. BEBRIS

1658 VICTORIA PARK AVE. SCARB

TEL. 759-0263

NOTĀRS

OSKARS PERRO

pieņem klientus katrā laikā iepriekš pieteicoties pa tālr.

LE 5-5555, Toronto

LATVIEŠU NAMS

491 College ielā, Toronto 4

izīrē telpas

sarīkojumiem ■ viesībām

■ Klāj viesību galdus ■

Tel. 922-2931

SPECIĀLIE RUBĻU CERTIFIKĀTI IR LABĀKA DĀVANA

Intertrade Express Corp., 125 East 23rd Street, New York, N. Y. 10010, kas speciālizējusies jau 20 gadu dāvanu sūtīšanā uz Padomju Savienību ziņo, ka speciālie rubļu certifikāti tagad ir labākā dāvana piederīgiem Latvijā.

Speciālie rubļi ir četrreiz vērtīgāki par parastajiem, tāpēc tie ir izdevīgāki. Saņēmēji tikai ar tiem var iegādāties visu speciālajos Veshposyltorg ārzemju valūtas veikalos. Cena dažreiz tik zema ka saņem 10 rubļu vērtību par vienu dolaru.

Pieprasiet jaunāko cenrādi un pārliecinieties, cik vērtīgi ir speciālie rubļu certifikāti. Par vienu rubli jāmaksā $2.13, bet piederīgajiem nekas nav jāpiemaksā.

Tuvākaj informācijai un pieprasot katalogu, rakstiet: INTERI TRADE EXPRESS CORP. — 125 East 23rd. Street, 5th Floor, New York, N. Y. 10010, tālr. 982-1530.

INTERTRADE EXPRESS CORP.

to jums teica pirmā un pēc tam jūsu piederīgie apstiprināja, ka

SPECIALIE RUBĻU CERTIFIKATI LATVIJĀ ir LABĀKĀ DĀVANA!

Kuponi ir labākā dāvana. Speciālie rubļi ir četrreiz vērtīgāki par parastiem. Jūsu piederīgie var iegādāties visu, ko vēlas, par daļu no parastās vērtības, t. i., par vienu ceturtdaļu, vai arī pat lētāk. Dažas preces ir nocenotas tik zemu, ka var iegādāties 10 rubļu vērtību par vienu dolaru.

Zvaniet vai rakstiet mums, un mēs nosūtīsim jums bezmaksas ilustrēto cenrādi. Jūs būsit pārliecināti, ka

RUBĻU CERTIFIKATI

ir labāka dāvana. Piegāde 3—4 nedēļu laikā.

Lime: $2.13 par vienu rubli

NAV NEKĀDAS PIEMAKSAS.

Var sūtīt jebkuŗu summu.

PILNĪGA GARANTIJA.

PASŪTINIET TAGAD TIKAI

INTERTRADE EXPRESS CORP.

125 East 23rd. Street,
Fifth Floor
New York, N. Y. 10010

PIEPRASIET JAUNO ILUSTRĒTO CENRĀDI.

IEVĒROJIET:

Mēs pieņemam pasūtījumus automašīnām un dzīvokļiem.

MEKLĒJU

ARNOLDU AKMANI,

apm. 40—45 g. v.

Meklē brālēna sieva Latvijā

Rakstīt: B. Matisons
816 Fairview N. E.
Grand Rapids, Mich. 49503

KAS? KUR? KO? TORONTO

ALFRED STIKUTS REALTOR

A. STIKUTS, FRI.

Diplomēts Kanadas Realtoru Institūta biedrs
1363 Wilson Ave., Downsview, 248-0101
1851 Lawrence Ave. E. Scarboro, 752-1770

A. BERZIŅŠ Realty Ltd.

Nekustamī īpašumi, apdrošināšana, obligācijas un notāra

316 Harbord Street, Toronto, Ont. 534-8447

PAVASARA LE 1-7353

delikatešu veikals un konditoreja

361 RONCESVALLES AVE. Īpašnieks ST. ČUKULS

VALDE

LATVISKAS ROTAS
DIMANTI — PULKSTEŅI
Zeltkalis

Aldonas ĶIVLENIEKS-KORMS

VEIKALA UN DARBNĪCA 964½ Bloor St. W. Toronto 4 Ont., tālr. 533-2837.

A. Kristapsona

gaļas un gaļas izstrādājumu veikals

1095 Queen Street East, Toronto, tālr. 466-5152

EXPRESS T.V. SERVICE

HI-FI un TV DARBNĪCA, tālr. 769-6732

no plkst. 9 — pl. 9 vak.

BROADVIEW DELIKATEŠU VEIKALS

105 DANFORTH AVE. (pie Broadview).

Tel.: HO 5-9905. *Ausma Miķelsons*

Gadskārtējās latviešu makšķernieku žibulēšanas sacīkstes, piedaloties dalībniekiem no visiem trim lielajiem latviešu šī sporta cienītāju centriem: „Dārzu pilsētas" — Sv. Katrīnām, Kanadas smagās rūpniecības centra — Hamiltonas un Kanadas latviešu „galvaspilsētas" — Toronto, 7. februārī notika Simko ezera Virdžīnijas ļicī. Daži makšķernieki, kā tas redzams augšējā attēlā, vēja aizsegam izmantoja pat sava auto bagāžas nodalījuma pacelto vāku. Apakšā — Jānis Neimanis no Hamiltonas ar sniega kamanām ātri noskaidroja labākās žibulēšanas vietas. Foto: J. Ligers

LAOSAS „MĪLĪGAIS" PROTESTS

Telegrammas no Saigonas vēstīja, ka ASV gaisa spēku atbalstā 20.000 vīru lieli dienvidvietnamiešu spēki 8. februārī šķērsoja neitrālās Laosas robežu, lai nogrieztu Hočimīna pāreju — galveno komunistu apgādes liniju. ASV virspavēlniecība Pentagonā uzsvērusi, ka ASV kājnieku spēki vai militārie padomdevēji nepavada Saigonas vienības. Pēc pirmām saņemtām ziņām dienvidvietnamiešu spēki nokļuvuši komūnistu apšaudes ugunīs. Vismaz 6 amerikāņu helikopteri, kas pārvadāja karavīrus, ir iznīcināti un 2 amerikāņu lidotāji nonāvēti. Dienvidvietnamas prezidents Vantjū radioraidījumā paziņoja, ka kara darbība būs ierobežota „laika un mērķu ziņā". Kara darbība izveidota vairākās nedēļās lielā slepenībā un Tjū šo operāciju attaisnoja ar to, ka komūnisti pārkāpuši Laosas neitrālitāti jau kopš gadiem. Tjū sacīja, ka sekmīgs uzbrukums Hočimīna pārejai, pa kuru Hanoja iepludina kara materiālus savām karaspēka vienībām dienvidos un vietkongiem, varētu efektīvi sajaukt Indoķīnas karu. Saigona deklarēja, ka Dienvidvietnamai nav territoriālu mērķu Laosā, ka tā respektēs mazās karajvalsts suverenitāti un ka atvilks visu savu karaspēku, tiklīdz misija būs pabeigta. Invāziju iesāka gar Dienvidvietnamas ziemeļu robežu, kur 9000 amerikāņu karavīru ierīkoja savu apmešanās bazi. Kad dienvidvietnamieši šķērsoja robežu, viņi gāja garām lielai izkārtnei ar uzrakstu: „Neviens ASV karavīrs nedrīkst pāriet šo punktu."

Pagājušā gada maijā ar prezidenta Niksona pavēli ASV karaspēka daļas pievienojās dienvidvietnamiešu karavīriem iebrukumam Kambodžā, lai tur iznīcinātu komūnistu paslēptuves. Vietkongi un ziemeļvietnamieši atkāpās pēc uzbrukumiem Dienvidvietnamas pozicijām. Savienotās Valstīs kritizēja šo Kambodžas dēku un tūkstošiem studentu sarīkoja demonstrācijas. Šāsdienas invāzija izsauca skaļu sapīkumu Vašingtonā, kur politiskie līderi izvēlējās nogaidīt operācijas attīstību. Bet komūnistu „Patet Lao" — Hanojas sabiedrotie Laosā, asi protestēja, kā viņi to apzīmē, pret ASV agresiju, prasot Pad. savienības un Anglijas iejaukšanos un apturēt invāziju.

Laosas premjērs, princis Sovana Pouma izteica „maigu protestu" pret šo kustību, sakot, ka situācijas „sākotnēju atbildību" nes ziemeļvietnamieši. Princis Sovana piezīmēja, ka ziemeļvietnamieši izlieto Hačimīna pāreju cauri ziemeļaustrumu Laosai kā piegādes tīklu jau kopš gadiem. Viņš gan piebilda, ka tas nav attaisnojums Dienvidvietnamas karaspēka kustībām un aicināja „visu ārvalstu karaspēka vienību" tūlītēju atvilkšanos. „Karaliskās Laosas valdība nožēlo, ka ārvalstu karaspēka daļas, kas apsoļjušas garantēt un aizsargāt Laosas neitrālitāti, suverenitāti un neaizkaramību, ir izvēlējušās Laosas territoriju par kara lauku," princis sacīja. Laosas „Patet Lao", komūnistu pārstāvis lielijās, ka komūnistu spēki „pārvērtis Laosas dienvidaļu par dienvidvietnamiešu karaspēka kapsētu". Dienvidvietnamiešu iebrukums Laosā ir daudz grūtāks nekā pagājušā gada operācijas Kambodžā, tāpēc, ka apvidus ir kalnaināks. Amerikāņu bumbvedēji vilņveidīgi izdarīja uzbrukumus robežas apvidū, atbalstot dienvidvietnamiešu karaspēka kustības. Tūkstošiem dienvidvietnamiešu tanku un bruņu mašīnās šķērsoja robežu ar Laosu un nozuda džungļos, citus pārveda simtiem amerikāņu helikopteri. Hočimīna pāreja ir ceļu un taku tīkls, pa kuriem virzās komūnistu karaviri un materiāli uz Dienvidvietnamu un Kambodžu.

ASV militārie avoti Saigonā sacīja, ja pāreju varētu nogriezt, tad apmēram 81.000 vietkongu un ziemeļvietnamiešu šajā apvidū nebūtu spējīgi karot jau dažu mēnešu laikā. Pārtikas un ietērpa ziņā ienaidnieks ir pilnīgi atkarīgs no Hočimīna pārejas, bet kas attiecas uz apbruņojumu un municiju, tie ir pilnīgi atkarīgi no Ziemeļvietnamas piegādes. Dienvidvietnamas karaspēks pārgāja Laosas robežu, lai slēgtu šo svarīgo ceļu tīklu, kas ved no Ziemeļvietnamas. ASV ziņoja par komūnistu rekordsatiksmi pēdējo divu mēnešu laikā, pievedot apgādi komūnistu karaspēka daļām, kas stacionētas Kambodžā un Dienvidvietnamā. Šīs pūles nogriezt Hočimīna pāreju var ilgt līdz 8 mēnešiem, jo komūnistiem ir sagādāti krājumi tādam laika sprīdim.

AKTUĀLAIS KANADĀ

☆ Slēgtās sēdēs federālā valdība un provinču ministru prezidenti Otavā šai nedēļā mēģinājuši panākt vienošanos par grozījumiem Kanadas konstitūcijā. Sesija tomēr beidzās tikai ar vispārēju vadlīniju atzīšanu, atstājot apstiprināšanu nākošajai sanāksmei jūnijā. Preses komūnikē atklājās, ka Kvebeka savas agrākās prasības pēc jurisdikcijas pār visām labklājības programmām nav atmetusi, tāpat pārējās provinces vēl apsvērs visus tiesiskos un citus jautājumus. Šī bija jau 6. konference konstitūcijas grozījumiem un pēc ministru prezidenta Trudo ieskatiem līdz šim veiksmīgākā.

☆ Parlamentā Džeks Dēviss, kuru, cik paredzams, drīz iecels par pirmo „apkārtnes" ministru Kanadā, iesniedzis pirmajam lasījumam jaunu gaisa tīrības aizsardzības likumu. Sodi gaisa piesārņotājiem šoreiz paredzēti līdz 200.000 dol. kā firmām, tā individuāliem „grēkotājiem". Standarta noteikumi, cik lielā mērā „drīkst piesārņot" gaisu, gan nav vēl izstrādāti, bet kad būs, tad arī federālā valdība „aizsargāšot" savu pilsoņu veselību... Likuma pieņemšanas gadījumā to apvienos ar Kanadas ūdens likumu, piešķirot federālajai valdībai tiesības rauzdīties pēc koordinētas sistēmatiskas apkārtnes piesārņošanas apkarošanas programmas īstenošanas. Piebilstams, ka likumā paredzēta arī visu degvielu sastāva regulējums, vienalga, vai tās ražo Kanadā vai ASV, paredzot noteikumu pārkāpējiem sodus līdz 5000 dol dienā.

☆ Kvebekas partijas līderis Leveks šā mēneša partijas sanāksmē cer to iztīrīt no sabotieriem — infiltrētiem ekstrēmistiem un policijas algotņiem. Leveks, kurš pārliecināts, ka viņu arī šoreiz apstiprinās par partijas vadītāju, izteicies, ka visiem spēkiem aizkavēs savas partijas „uzspridzināšanu" no iekšpuses, tādēļ cer, ka gaidāmie 2000 delegāti 26.—28. februāra sanāksmē izdarīs pamatīgu „pavasara tīrīšanas" akciju.

☆ Sociālantropologs Dr. Laionels Taigers, referēdams kanadiešu industriālo izdevumu redaktoru sanāksmē Toronto par atšķirībām abu dzimumu preses, radio un televīzijas darbinieku spējās, konstatēja, ka visumā šais nozarēs sievietes spējīgākas par vīriešiem. Viņš liecināja, ka statistiskie dati rādot, ka minēto profesiju vīrieškārtas darbinieki esot histeriskāki, pretenciozāki, pompozāki un mazāk reāli nekā viņu sievieškārtas kolēģes. Arī sēmantikā un valodas niansēs viņi sievietes nespējot pārspēt... Dr. Taigers, bijušais Britu Kolumbijas universitātes mācībspēks, tagad ir lektors Ratgera universitātē, Nudžersijā. —ns

Jauns pasākums koncertu rikošanā

Mūzika ir spēcīgs zars kultūras dzīvē. Tai it sevišķi trimdā ir neatņemama, vienotāja funkcija. Nekur laikam vienkopus nepulcējas tik daudz tautiešu kā dziesmu svētkos, koncertos (un teātŗa izrādes). Rīkot šos svētkus prasa upuŗus kā no izpildītājiem, tā arī rīkotājiem. Nav skaitītas darba stundas, ko ziedo māksliniekī, lai sagatavotu koncertu.

Un maz arī padomā, cik daudz komponistam no savas dzīves jādod, lai nošu rakstā iemūžinātu savu viziju. Bet pūles prasa arī koncertu izrīkošana. Beidzot sabiedrība noslēdz šo apli, ierodoties koncertos, novērtējot darīto un tādā veidā dodot darbu veicējiem to gandarījumu, kas vajadzīgs, lai šī mijiedarbība nebeigtu riņķot un lai mūsu mūzikas kultūra neapsiktu.

Bet mūzikai bez aistētiskās baudas ir vēl cita svariga funkcija, tā ir arī ierocis cīņā par mūsu tautas pastāvēšanu. Ar latvisko skaņu vai latviešu mākslinieka vārdu vēršam uz sevi starptautisku uzmanību, atgādinām, ka esam tauta ar savu kultūru.

Šie ir motīvi, kādēļ Eiropas latviešu mūziķu apvienība (ELMA) saaicināja Stokholmā 22. janvārī visu latviešu organizāciju pārstāvjus pārrunāt, kā kopīgiem spēkiem veicināt koncertu rīkošanu Zviedrijā, galvenokārt Stokholmā. Piedalījās 15 organizāciju pārstāvji, sēdi vadīja archaiologs Dr. V. Ģinters. Vienprātīgi vienojās par koncertu rīkošanas darbu sadali: ELMA apņēmās kārtot mūzikālo pusi ar māksliniekiem un presi, bet organizācijas piepalīdzēt ar biļešu iepriekšpārdošanu saviem biedriem, kā arī ar citiem techniska rakstura darbiem. Koncertu apmeklētāju skaits dos materiālo bāzi koncertiem, daudzās organizācijas rūpēsies par kuplu apmeklētāju skaitu, lai koncertiem nebūtu piemaksas, bet gan māksliniekiem varētu nodot atlikumu. Šādā veidā visa sabiedrība aktīvi iesaistīta pasākumā un pati atbildīga par mūsu mūzikas kultūras pastāvēšanu vai arī vainīga tās iznīkšanā. Mums ir spējīgi radītāji un atskaņotāji mākslinieki, kas savu darbu ziedo, bet jābūt arī sabiedrībai, kas to pienācīgi saņem.

Pirmais šādā veidā rīkots koncerts būs maija sākumā ar viesiem no Austrālijas: Magdu Veidi (sopráns) un Dzintaru Veidi (baritons). Notiek sarunas arī ar A. Jansona kokļu ansambli no ASV par koncertu maija pēdējās dienās.

Gēteborgā, Zviedrijas lielākajā pilsētā, notika līdzīga apspriede ar organizāciju pārstāvjiem. Arī tur nolēma tāpat rīkoties, saņemot informāciju par pieteiktiem koncertiem no ELMAs centra. Interese par atsevišķiem koncertiem arī dažās mazākās Zviedrijas pilsētās. Pastāv nodoms sadarboties ar citām Eiropas zemēm, tiklīdz tur būs nodibināti ELMAs centri.

Mākslinieki, kas vēlas palīdzību koncertu izrīkošanā Zviedrijā, var pieteikties: Irēnai Dukelei, Geijersgatan 1 nb, 752 26 Upsala, Sweden.

PATEICĪBA

Sirsnīgi pateicos visiem apsveicējiem, kas mani atcerējās 65 gadu dzīves jubilejā gan personīgi, gan rakstveidā.

Jāzeps Grodnis

LATVIEŠU FILATELISTU SANĀKSME

21. februārī plkst. 2 dienā pie Paula Rudlapas, 117 Westrose Ave., Toronto.

Miris izcils veclatvietis

Bostonā 30. janvārī acis uz mūžu slēdzis 84 g. v. Reinis Kampersāls, ko pazina vai visi bostonieši kā filantropu un ilggadīgu Bostonas latv. ev.-lut. Trīsvienības draudzes priekšnieku. Savā amatā viņš sabija līdz savai nāves dienai — 53 gadus. Nelaikis atstāj 10 bērnus, 34 mazbērnus un 2 mazmazbērnus, kopā 46 pēcnācējus.

Draudzes priekšnieka amatu viņš uzņēmies pildīt 1917. gadā, ziedojot draudzei lielas naudas summas. Nelaiķi mūža mierā 1. februārī izvadīja Trīsvienības draudzes mācītājs K. Kampe, piedaloties amerikāņu mācītājam J. Janisko. Kaut nelaikis visu mūžu bija kalpojis, lai uzturētu draudzē latviešu valodu, viņa izvadīšana notika angļu valodā, jo starp bēriniekiem tikai daži saprata latviski.

Ar Reiņa Kampersāla aiziešanu noslēdzas kāda plaša lappuse veclatviešu emigrācijas vēsturē. Viņš bija viens no izcilākiem latviešiem, kas tagad pievienojies tai aizgājēju rindai, pie kuŗas piederēja J. Zībergs, Fr. Freidenfelds, Pēteris Miezītis, Roberts Cers un Alfreds Pinkulis. Kā zēns viņš bija ieradies 1902. gadā no Strazdes pagasta Bostonā, kur izmācījies burtliča amatu. Taču Reini Kampersālu saistīja lauku dzīve un viņš 1908. gadā nopirka Hallistonā 100 akru lielu farmu, kur ierīkoja savu pienotavu. 1919. gadā salaulājās ar ASV dzimušo Milredu Kairīti, uzaudzinot 6 dēlus un 4 meitas, kuŗiem Kampersāla farmā uzceltas mājas, izveidojot veselu „Kampersālu ciemu". Viņš šeit pavadīja 60 gadus un bija saaudzis ar vietējo pilsētiņu, kuŗas pašvaldībā strādāja kā ierēdnis. Bez tam darbojās vietējā krāj-aizdevu un piensaimnieku sabiedrībā.

Ar latviešiem aizgājēju saistīja draudze, kuŗā viņš iestājies 1903. gadā. Reiņa Kampersāla laikā draudze uzcēla savu dievnamu, kuŗa tapšanai ziedojis lielas naudas summas. Kaut dzīvoja vairāk kā 30 jūdzes no Bostonas, viņš nevienu svētdienu neiztrūka dievkalpojumos, arvien būdams kopā ar savu dzīvesbiedri. Mācītājs K. Kampe par viņu reiz teicis: „Otra tāda priekšnieka laikam nevienā latviešu draudzē nebūs." Kampersāla farmā notika Līgo svētku sarīkojumi. Vienā no tādiem tur ieradās arī ALAs valde ar toreizējo priekšsēdi prof. P. Lejiņu un Latvijas sūtni, nelaiķi Jūliju Feldmani. Kampersāls atvēra vārtus arī latviešu skolai, kas vairākus gadus no vietas tur rīkoja bērnu svētkus. Atzīstot R. Kampersāla nopelnus, draudze viņam 1967. gadā dāvināja zelta krustu, bet 1969. gadā, zelta kāzu gadījumā — vāzi.

R. Kampersāls visu laiku jutās mozs, bet vairāki negadījumi ar kaulu lūzumiem kājās radīja komplikācijas, kas viņu arī noveda nāvē. Tagad draudzes vadību pārņēmis Augusts Ozoliņš. Nelaikim velētis piemiņas dievkalpojums notika 7. februārī draudzes baznīcā.

Osvalds Akmentiņš

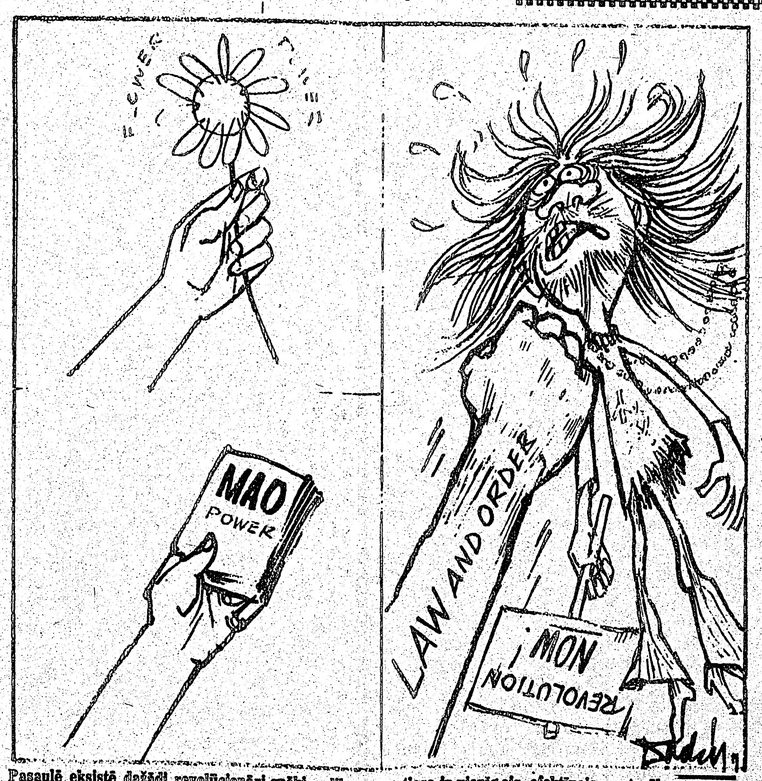

Pasaulē eksistē dažādi revolūcionāri spēki — likumus un tiesu ir vienīgais efektīvais pretspēks.

Dadža karikatūra

Draudzīgais aicinājums nedrīkst apklust

Kārļa Ulmaņa Draudzīgā aicinājuma atceres sarīkojums Čikagā notika 31. janvārī. Kā katru gadu, to izkārtoja Čikagas Krišjāņa Barona latviešu skola. Programmā bija aicināti piedalīties Čikagas un Milvoku preses kopas dzejnieki un rakstnieki, bet sakarā ar slikto laiku, milvokieši Ella Andersone un Jānis Rumpēteris nevarēja ierasties.

Sarīkojumu ievadīja A. Birkens, bet svētku runu teica Čikagas latviešu biedrības priekšnieks V. Vīksniņš. Viņš lika atcerēties Draudzīgā aicinājuma lielo nozīmi, kad tauta brīvā Latvijā, atsaucoties šim aicinājumam, bagātīgi apdāvināja savas bijušās skolas. Ziedojumi bieži pārsniedza tās summas, kuŗas Kultūras fonds varēja piešķirt skolām. Draudzīgais aicinājums bija it kā pagrieziens latviešu tautas kultūras dzīvē, kuŗa ietekmē pacēlās kultūrālais līmenis un arī tēvzemes mīlestība jaunatnes sirdīs. Līdzīgi putenim dabā, toreiz Latvijai gāja pāri grāmatu putenis. Draudzīgā aicinājuma nozīme trimdā ir vēl svarīgāka kā toreiz, kad Kārlis Ulmanis to pasludināja, jo tad nebija jābaidas no asimilācijas draudiem, nedz arī par latviešu valodas saglabāšanu. Jaunatne mācījās skolās, kas bija Latvijas valsts aizsardzībā. Pienākums, kas brīvās Latvijas laikā bija valsts rokās, tagad ielikts pašu rokās. Latvijā Draudzīgais aicinājums atskanēja reizi gadā, trimdā tam jāatskan vienmēr, ik dienas, ja vēlamies latviešu jaunatni paturēt latviešu tautai. Draudzīgais aicinājums nedrīkst apklust, ja vēlamies strādāt latviešu tautas brīvības rītam.

Runai sekoja organizāciju pārstāvju apsveikumi un ziedojumu pasniegšana skolai, sakarā ar Draudzīgo aicinājumu. R. Kiršteins sveicināja latviešu organizāciju apvienības vārdā, E. Venters — Jāņa draudzes, Drillis — Ciānas draudzes, prāvests Baginskis — katoļu draudzes, T. Ozoliņš — Korporāciju apvienības, K. Legzdiņš — Latviešu biedrības un V. Kraulis — Illinojas latviešu kreditsabiedrības vārdā. Rakstveida sveicieni bija no korporācijām: Fraternitas Livonica, Gersicania un konkordijas Fraternitas Rusticana, kā arī no katoļu studentu organizācijas Dzintars un latviešu baptistu kopas Gaisma.

Latviešu biedrības gadskārtējās skolas absolventu nozīmes pasniedza astotās tautskolas klases audzēkņiem: Andrejam un Jurim Bocekiem, Lindai Cukurai, Renatei Dundurai, Jānim Elgūtam, Ingridai Kārkliņai, Dainim Ozeram, Amandai Ozoliņai, Ingridai Pormalei, Karīnai Siliņai, Valdim Strālam, Silvijai Vitrungai un ceturtās ģimnazijas klases audzēkņiem Jānim Eizim un Andrai Rozei, kā arī abu klašu audzinātājiem J. Sprūdžai un H. Kreiceram. Latviešu biedrības priekšnieks V. Vīksniņš pasniedza skolas nozīmi zeltā jaunajam skolas pārzinim V. Šmitam. Skolas pārzinis V. Šmits pateicās visiem skolas atbalstītājiem un pasniedza ALAs kultūras biroja goda rakstu skolas ilggadīgajam tautas deju vadītājam V. Dzelmem.

Rakstnieku un dzejnieku priekšnesumu secību kārtoja kopas priekšsēdis Kārlis Ķezbers. Kā pirmo dzirdēja jaunatnes rakstnieci un žurnālisti Irmu Viksniņu. Viņa lasīja bērniem piemērotu stāstu par zēnu Dagu.

Dzejniece Janīna Babre, kas pazīstama kā reliģiska satura dzejniece, šoreiz lasīja jautra satura dzejoli. Dzejnieks Oļģerts Cakars, viņam raksturīgā stilā lasīja divus impresioniskus dzejoļus — par dzērvju kāsi, kuŗu tas vēro no automašīnas loga un par kādu pilsētas ielu. Dzejniece Valentīna Hermane lasīja dzejoli par ziemu, par paaudžu plaisu uzsverot, ka tā ir ne tikai paaudžu starpā vien, bet arī starp mums visiem. Dzejoļi par tautu pie Baltijas jūras dzejniece klaudzina pie pasaules sirdsapziņas durvīm, lai tās tiktu atvērtas arī latviešu tautai. Rakstnieks Kārlis Ķezbers lasīja fragmentu „Toreadora apmetnis" no plašāka darba par latviešu piedalīšanos Spānijas pilsoņu karā. Kā visi Ķezbera darbi, arī šī romāna fragments uzrādīja jo rūpīgu iedziļināšanos apstrādātā vielā un saistīja ar valodas dzīvo izteiksmi.

Čikagieši pirmo reizi dzirdēja dzejnieci Ilzi Liepiņu, kas izteiksmīgi nolasīja vairākus savus dzejoļus. Dzejniece, liekas, ir vasaras vai ziedu burvības lokā. No vairākiem viņas dzejoļiem dvesa jasmīnu un rožu smarža, parādot lirisku romantismu. Lielāko pārdzīvojumu atstāja dzejolis „Brīnums", kuŗā izteikta ticība, ka arī nomirusi mīlestība spēj augšāmcelties no nāves. Čikagieši var lepoties, ka viņu dzejnieku saimei ir nākusi klāt jauna dzejniece. Dzejnieks Valdis Krāslavietis savā atjautīgā izteiksmē sniedza dzejoli: „Dažas vēlēšanās un pārdomās Jaunajā gadā", kuŗā viņš pieskārās gan A. Ruņģa vēstulēm „Lasītāju balsīs", gan arī problēmai par suņa dvēseles esmi. Dzejnieks Ojārs Jēgens nobeidza priekšnesumu virkni ar divām veikli veidotām satirām.

Literātūras priekšnesumiem sekoja Čikagas akadēmiskās vienības ansambļa dziedātās dziesmas, diriģenta Jāņa Gaiķa vadībā. Sevišķi izcēlās V. Baštika „Gaŗa man ir šī naksniņa", kuŗā solo dziedāja Juris Valainis. Cienasta galdu priekšnesumu izpildītājiem un skolas labvēļiem bija klājušas skolēnu mātes, Zitas Velkmes vadībā.

Andris Lamberts